

**Powiatowa
Strategia
Rozwiązywania
Problemów Społecznych
na lata 2026-2030**

Spis treści

WSTĘP	4
1. Źródła i podstawy prawne	6
2. Diagnoza społeczno-demograficzna powiatu pleszewskiego	8
2.1. Uwarunkowania demograficzne	8
2.2. Sytuacja gospodarcza	10
2.3. Sytuacja na lokalnym rynku pracy	12
2.4. Infrastruktura społeczna i system usług społecznych	13
2.5. Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy	23
2.6. Pomoc społeczna i wsparcie mieszkańców	26
2.7. Podsumowanie	32
3. Analiza SWOT	33
3.1. System wsparcia rodziny	35
3.2. Przeciwdziałanie przemocy domowej	36
3.3. Rynek pracy	37
3.4. Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba	38
4. Prognozy, misja, wizja i obszary strategiczne	39
4.1. Misja i wizja	39
4.2. Identyfikacja celów strategicznych	40
5. Cele strategiczne, cele operacyjne i zadania Strategii	46
5.1. Budowanie lokalnego systemu wsparcia poprzez prowadzenie interwencji kryzysowej wobec mieszkańców powiatu pleszewskiego	46
5.2. Zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem	50
5.3. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	53
5.4. Integracja osób z niepełnosprawnościami	56
5.5. Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i przewlekle chorujących	58
5.6. Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego	59
6. Monitoring i ewaluacja	61
6.1. Cel strategiczny I: Budowanie lokalnego systemu wsparcia poprzez prowadzenie interwencji kryzysowej wobec mieszkańców powiatu pleszewskiego	62
6.2. Cel strategiczny II: Zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem	64
6.3. Cel strategiczny III: Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy	65
6.4. Cel strategiczny IV: Integracja osób z niepełnosprawnościami	66

6.5. Cel strategiczny V: Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i przewlekle chorujących ...	67
6.6. Cel strategiczny VI: Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej	68
7. Źródła finansowania	69
8. Podsumowanie	71

WSTĘP

Rozwiązywanie problemów społecznych pozostaje jednym z kluczowych wyzwań stojących przed administracją publiczną na wszystkich poziomach jej funkcjonowania. W zadania te w sposób szczególny zaangażowane są jednostki organizacyjne pomocy społecznej, które realizują cele polityki społecznej państwa, zapewniając mieszkańcom wsparcie w przezwyciężaniu trudnych sytuacji życiowych, przekraczających możliwości wykorzystania własnych zasobów, uprawnień i kompetencji.

Pomoc społeczna, działając w oparciu o ustawę z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej, jest systemem realizowanym wspólnie przez administrację rządową i samorządową, w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi, organizacjami społecznymi, instytucjami rynku pracy, podmiotami ochrony zdrowia, Kościołami i związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. Obowiązek zapewnienia mieszkańcom odpowiedniego wsparcia spoczywa między innymi na jednostkach samorządu terytorialnego, w tym na powiatowych centrach pomocy rodzinie, które realizują zadania własne powiatu oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej.

Aby skutecznie odpowiadać na potrzeby mieszkańców powiatu pleszewskiego, konieczne jest dokonanie rzetelnej diagnozy sytuacji społecznej, zidentyfikowanie lokalnych problemów oraz zaplanowanie działań odpowiadających na zróżnicowane wyzwania społeczne.

Niniejsza Strategia stanowi podstawę do prowadzenia długofalowych, skoordynowanych działań, których celem jest ograniczanie negatywnych zjawisk społecznych, wzmacnianie lokalnych zasobów oraz budowanie systemu wsparcia adekwatnego do potrzeb mieszkańców w latach 2026–2030.

Podstawą opracowania diagnozy społecznej zawartej w Strategii były dane i analizy statystyczne obejmujące przede wszystkim lata 2021–2025, pochodzące m.in. z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, Starostwa Powiatowego w Pleszewie, Komendy Powiatowej Policji w Pleszewie, Powiatowego Urzędu Pracy w Pleszewie, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu, Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Poznaniu oraz zasobów Głównego Urzędu Statystycznego. W proces zaangażowano również partnerów społecznych, organizacje pozarządowe oraz instytucje działające na rzecz mieszkańców.

Prace nad opracowaniem Strategii prowadzone były przez Zespół ds. opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego powołany Zarządzeniem Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie nr 7/2025. Zespół ten odpowiadał za analizę danych, identyfikację kluczowych obszarów problemowych oraz przygotowanie propozycji działań strategicznych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie realizując zadania powiatu, przyczynia się do poprawy sytuacji osób i rodzin szczególnie potrzebujących wsparcia, w tym:

- osób z niepełnosprawnościami w zakresie rehabilitacji społecznej,
- osób starszych wymagających usług opiekuńczych oraz wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,
- dzieci i rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze,
- osób i rodzin doświadczających przemocy w rodzinie,
- dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej, poprzez organizację i rozwój pieczy zastępczej.

Opracowany dokument ma na celu wyznaczenie kierunków działań, które wzmocnią system wsparcia społecznego w powiecie, podniosą efektywność pracy socjalnej oraz zapewnią spójne i skoordynowane podejście do rozwiązywania problemów społecznych.

Strategia zakłada maksymalne wykorzystanie lokalnych zasobów, potencjału instytucji oraz partnerstw międzysektorowych, umożliwiając sprawne i racjonalne projektowanie działań służących poprawie jakości życia mieszkańców.

Dokument ukazuje diagnozę sytuacji społecznej, dotychczasowe osiągnięcia jednostek i instytucji pracujących w obszarze polityki społecznej w powiecie pleszewskim, a także identyfikuje wyzwania, które wymagają podjęcia interwencji w kolejnych latach.

Strategia wskazuje również kierunki działań oraz narzędzia niezbędne do efektywnego wspierania osób, rodzin i środowisk lokalnych, w oparciu o dostępne zasoby, doświadczenia i możliwości rozwojowe powiatu.

W procesie opracowywania Strategii uwzględniono również obowiązujące dokumenty strategiczne, programowe i sprawozdawcze, które wyznaczają kierunki rozwoju społecznego powiatu oraz określają lokalne potrzeby, priorytety i zasady prowadzenia polityki społecznej. Do kluczowych dokumentów, na których opiera się niniejsza Strategia, należą w szczególności:

- Strategia Rozwoju Powiatu Pleszewskiego do 2030 roku,
- Raport o stanie Powiatu Pleszewskiego za 2024 rok,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2030,
- Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024–2030,
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w powiecie pleszewskim na lata 2024–2026.

Wykorzystanie powyższych dokumentów zapewniło spójność Strategii z obowiązującymi kierunkami polityki społecznej Powiatu Pleszewskiego oraz umożliwiło jej oparcie na aktualnych danych, analizach i diagnozach prowadzonych w ostatnich latach. Strategia wpisuje się tym samym w długofalową politykę rozwoju powiatu oraz wzmocnia współpracę między wszystkimi jednostkami odpowiedzialnymi za realizację zadań społecznych.

1. Źródła i podstawy prawne

Zgodnie z art. 16b ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. 2024 poz. 159 ze zm.) powiat opracowuje i realizuje Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych. Ust. 2 tego artykułu wskazuje, że Strategia obejmuje w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej, prognozę zmian w zakresie objętym strategią, określenie celów strategicznych i kierunków działań, ramy finansowe, sposób realizacji oraz wskaźniki oceny realizacji działań.

Powiatowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026–2030 została opracowana w oparciu o obowiązujące przepisy prawa krajowego oraz dokumenty programowe i strategiczne szczebla lokalnego, regionalnego i krajowego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie działa na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej
2. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym
3. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 roku. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej
4. Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
5. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej
6. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych
7. Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 roku o ochronie zdrowia psychicznego
8. Ustawa z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym
9. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
10. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 roku o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
11. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych
12. Ustawa z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości
13. Ustawa z dnia 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych

Ponadto Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie funkcjonuje w oparciu o akty prawa miejscowego, wśród których wymienić można:

- Statut Powiatu Pleszewskiego,
- Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie,
- Regulamin Organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

Dokumenty strategiczne i programowe uwzględnione przy opracowaniu Strategii:

- Strategia Rozwoju Powiatu Pleszewskiego do 2030 roku,
- Raport o stanie Powiatu Pleszewskiego za 2024 rok,
- Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2030,
- Powiatowy Program Korekcyjno-Edukacyjny dla Osób Stosujących Przemoc Domową na lata 2024–2030,
- Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024–2026.

Dokumenty regionalne i krajowe:

- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego 2030,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu,

- Krajowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego 2023–2030,
- Programy i wytyczne w ramach EFS+ 2021–2027.

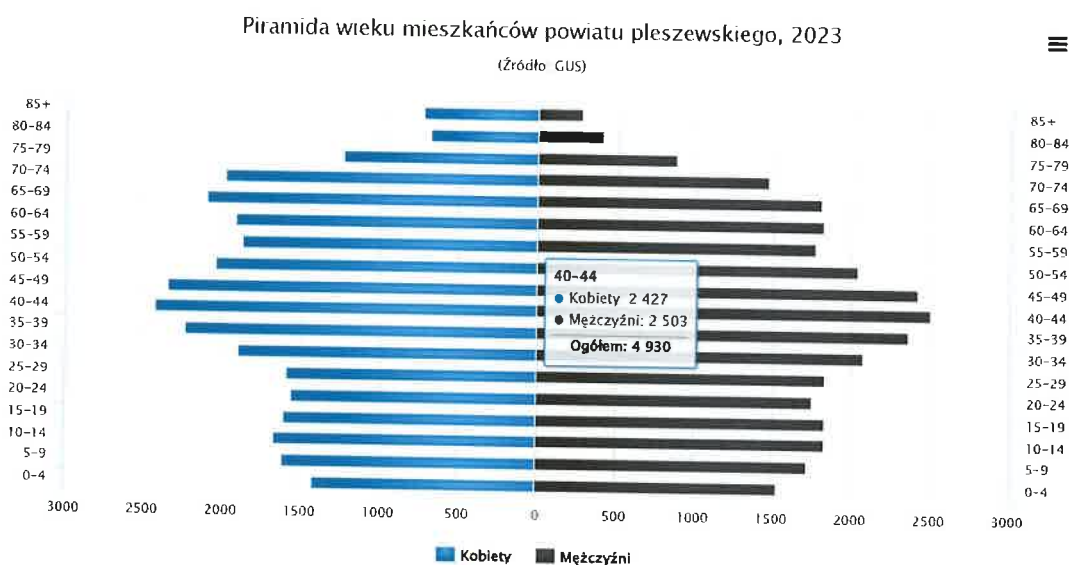
2. Diagnoza społeczno-demograficzna powiatu pleszewskiego

2.1. Uwarunkowania demograficzne

Na koniec 2024 roku liczba mieszkańców Powiatu Pleszewskiego wynosiła 61 082 osoby. W strukturze płci kobiety stanowią 30 862 osoby (50,5%), natomiast mężczyźni 30 220 osób (49,5%). Wskazuje to na niewielką przewagę kobiet, charakterystyczną dla struktury demograficznej w skali województwa i kraju.

Średni wiek mieszkańców wynosi 41,8 lat, co odzwierciedla postępujący proces starzenia się populacji. Prognozy demograficzne przewidują dalszy spadek liczby ludności. Według szacunków liczba mieszkańców w roku 2050 może obniżyć się do 54 743 osób.

Powiat pleszewski ma ujemny przyrost naturalny wynoszący -191. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,11 na 1000 mieszkańców powiatu pleszewskiego. W 2023 roku urodziło się 479 dzieci, w tym 47,6% dziewczynek i 52,4% chłopców. Prognozowana liczba mieszkańców powiatu pleszewskiego w 2050 roku wynosi 54 743. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,71 i jest mniejszy od średniej dla województwa oraz większy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju.¹

Źródło: Dane GUS, Polska w liczbach

Powierzchnia Powiatu Pleszewskiego wynosi 713 km², co daje średnią gęstość zaludnienia około 86 osób na km². Wskaźnik urbanizacji wynosi około 35%, co oznacza, że większość mieszkańców zamieszkuje tereny wiejskie. Powiat obejmuje trzy gminy miejsko-wiejskie: Pleszew, Dobrzyca i Chocz oraz trzy gminy wiejskie: Czermin, Gizałki i Gołuchów.

Powiat położony jest w południowo-wschodniej części województwa wielkopolskiego, na obszarze Wysoczyzny Kaliskiej. Obszar ten ukształtowany został w wyniku zlodowaceń skandynawskich, czego pozostałością są liczne głazy narzutowe, w tym okazały głaz w rejonie Gołuchowa.

¹ Raport o stanie powiatu pleszewskiego za rok 2024

Główną rzeką przepływającą przez powiat jest Proсна, której dopływami są: Patoka, Ner, Ciemna i Giszka. Południowo-zachodni obszar powiatu przecina rzeka Lutynia – lewy dopływ Warty.

Zalesienie powiatu wynosi około 19%, a w części północnej przekracza 40%.

Występują tu głównie bory sosnowe oraz lasy mieszane z udziałem dębu, jesionu, olszy, grabu i świerka. Szczególnie cenny przyrodniczo jest kompleks leśny w okolicy Taczanowa, w którym występują rośliny chronione, takie jak: kosaciec syberyjski, lilia złotogłów, rosiczka okrągłolistna, czy wawrzynek wilczełyko.

Na terenie powiatu znajdują się 73 pomniki przyrody obejmujące m.in. aleje drzew, starodrzewy oraz głązy narzutowe. Wyjątkowe walory krajobrazowe posiadają parki podworskie w Gołuchowie i Dobrzycy. Wśród fauny spotykane są: jelenie, sarny, dziki, borsuki, lisy, kuropatwy, bażanty i zające. W rejonach podmokłych występuje żmija zygzakowata, a w okolicach Gołuchowa – kraska, gatunek objęty ochroną.

Zmieniająca się struktura demograficzna powiatu a w szczególności spadek liczby mieszkańców oraz wzrost udziału osób starszych wymaga dostosowania lokalnej polityki społecznej w zakresie usług społecznych, opiekuńczych, zdrowotnych i edukacyjnych. Demografia powiatu stanowi kluczowy czynnik strategiczny w planowaniu działań na najbliższe lata.²

² Dane GUS Polska w liczbach;

2.2. Sytuacja gospodarcza

W powiecie pleszewskim na koniec 2024 roku w rejestrze REGON zarejestrowanych było **7 028 podmiotów gospodarki narodowej**, z czego **5 381** stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą. W 2024 r. odnotowano **444 nowe podmioty**, a **252 podmioty zostały wyrejestrowane**, co wskazuje na dodatnie saldo rejestracji oraz utrzymującą się aktywność lokalnej przedsiębiorczości.

Struktura podmiotów według wielkości zatrudnienia nadal wykazuje wyraźną dominację **mikroprzedsiębiorstw**, aż **6 791 firm** (zatrudniających od 0 do 9 osób), co potwierdza dominujący charakter drobnej i rozproszonej przedsiębiorczości w powiecie.

W zakresie form prawnych oraz rodzajów działalności: najliczniejszą grupę podmiotów stanowią spółki handlowe oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, największy odsetek działalności przypada na sektor usługowy i handlowy, sektor przemysłu i budownictwa obejmuje ok. 28,2% podmiotów, branża rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa to ok. 2,0% działalności zarejestrowanych w powiecie pleszewskim. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą najczęściej występującymi branżami są: **handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów** (27,3%) oraz **budownictwo** (19,7%), co podkreśla profil gospodarczy lokalnego rynku i strukturę aktywności przedsiębiorców.³

Analiza zmian gospodarczych w ostatnich latach (2021–2024) pokazuje stabilne utrzymanie dodatniego salda rejestracji firm, pomimo zawirowań ekonomicznych na poziomie krajowym i globalnym, co świadczy o relatywnej odporności gospodarki lokalnej oraz silnej przedsiębiorczości mieszkańców powiatu. Jednocześnie nadal obserwuje się niską liczbę podmiotów średnich i dużych, co – podobnie jak wcześniej – ogranicza potencjał inwestycyjny i innowacyjny regionu.

Gospodarka powiatu funkcjonuje w kontekście silnego otoczenia regionalnego województwa wielkopolskiego, które według danych GUS utrzymuje stabilną pozycję wśród najważniejszych ośrodków rozwoju gospodarczego w Polsce (np. pod względem udziału w krajowym PKB i wartości PKB per capita). Dane dotyczące PKB regionalnego i dochodów rozporządzalnych zgodnie z raportami GUS wskazują na korzystne otoczenie makroekonomiczne dla działalności lokalnej przedsiębiorczości. (dane GUS „Produkt Krajowy Brutto Rachunki Regionalne” oraz „Dochody rozporządzalne gospodarstw domowych” dostępne w publikacjach GUS).

W latach 2020–2022 województwo wielkopolskie wytwarzało od 9,5% do 9,8% krajowego produktu krajowego brutto, plasując się na trzecim miejscu w kraju, po województwach mazowieckim i śląskim. W 2022 roku PKB na 1 mieszkańca województwa wyniósł 85 665 zł, co odpowiada 104,4% średniej krajowej. Dochód rozporządzalny gospodarstw domowych w województwie w 2022 roku wyniósł 48 263 zł, czyli 101,5% średniej krajowej.⁴

Ważnym elementem lokalnego środowiska gospodarczego jest sektor ekonomii społecznej, który w powiecie pleszewskim rozwija się dynamicznie. Obejmuje on zarówno organizacje pozarządowe, spółdzielnie socjalne, jak i spółki non profit prowadzące działalność gospodarczą o charakterze społecznym. Podmioty te pełnią istotną rolę w aktywizacji

³ Dane GUS Polska w liczbach;

⁴ Raport GUS Produkt Krajowy Brutto Rachunki Regionalne w 2023 roku

zawodowej osób wykluczonych, wzmacniają kapitał społeczny oraz świadczą usługi ważne dla jakości życia mieszkańców.

Na terenie powiatu pleszewskiego działają m.in. następujące przedsiębiorstwa społeczne:

- 1. Stenwill Sp. z o.o. (Chocz)**- spółka non profit prowadząca działalność gastronomiczną, cateringową oraz organizację przyjęć okolicznościowych. Podmiot zatrudnia osoby w trudnej sytuacji życiowej i pełni znaczącą rolę społeczną w lokalnej społeczności.
- 2. Stowarzyszenie Ahora (Chocz)**- przedsiębiorstwo społeczne prowadzące salon fryzjersko-kosmetyczny Butterfly, świadczące usługi fryzjerskie, kosmetyczne i spa. Podmiot wspiera aktywizację zawodową kobiet oraz osób powracających na rynek pracy.
- 3. Stowarzyszenie Apoyo (Pleszew)**- prowadzące Przedszkole Integracyjne „Tęczowa Kraina”, pierwszą tego typu placówkę w powiecie. Organizacja tworzy miejsca pracy dla osób długotrwale bezrobotnych, łącząc działalność edukacyjną z misją społeczną.
- 4. Fundacja Grupa Recykling (Dobrzyca)**- organizacja zajmująca się odzyskiem surowców i segregacją odpadów. Tworzy miejsca pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem, szczególnie bezrobotnych.
- 5. Spółdzielnia Socjalna Paidi (Pleszew)**- prowadząca salę zabaw, usługi opiekuńcze oraz organizację imprez dla dzieci. Spółdzielnia aktywnie wspiera rozwój usług rodzinnych i rekreacyjnych w powiecie.

Przedsiębiorstwa społeczne stanowią istotne zaplecze lokalnej polityki społecznej. Wspierają aktywizację zawodową, integrację społeczną, tworzą miejsca pracy dla osób o ograniczonych szansach na otwartym rynku oraz świadczą usługi ważne dla funkcjonowania lokalnych społeczności. Ich rola jest spójna z kierunkami Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026–2030 i stanowi istotny element rozwoju usług społecznych, działań reintegracyjnych oraz wzmacniania potencjału lokalnej gospodarki.⁵

⁵ Ministerstwo Pracy Rodziny i Polityki Społecznej
<http://www.bazaps.ekonomiaspoleczna.gov.pl/województwo-16-wielkopolskie.html>

2.3. Sytuacja na lokalnym rynku pracy

Według danych portalu „Polska w Liczbach” oraz GUS w 2024 roku w powiecie pleszewskim na 1000 mieszkańców pracowało około 198 osób. Jest to wartość znacznie niższa niż średnia województwa wielkopolskiego oraz znacznie poniżej średniej krajowej.

Struktura pracujących według płci pozostaje zbliżona – około 50–51 % stanowią kobiety, a 49–50 % mężczyźni.

W 2024 roku stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 3,4 %. Wartość ta pozostaje wyższa niż średnia wojewódzka, jednak nadal niższa od średniej krajowej. Największe grupy wśród bezrobotnych to osoby długotrwale bezrobotne, osoby bez kwalifikacji oraz osoby powyżej 50 roku życia.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim w latach 2004 – 2024

(Źródło: GUS)

Źródło: *Polska w liczbach*

Powiat charakteryzuje się wysoką mobilnością zawodową. Ponad 6,8 tys. mieszkańców dojeżdża codziennie do pracy poza powiat, natomiast około 6,4 tys. osób dojeżdża do pracy na terenie powiatu. Oznacza to ujemne saldo mobilności na poziomie około od 400 do 500 osób.

Struktura pracujących pozostaje stabilna. Około 24,4 % zatrudnionych pracuje w sektorze rolniczym, 31,4 % w przemyśle i budownictwie, około 17,2 % w handlu, transporcie, gastronomii oraz komunikacji, natomiast 1,2 % w sektorze finansowym i obsłudze nieruchomości.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w powiecie wyniosło w 2024 roku około 7279,11 zł, co stanowi około 84,3 % średniego wynagrodzenia krajowego. Oznacza to wzrost względem wcześniejszych lat, przy jednoczesnym utrzymującym się niższym poziomie płac niż średnia ogólnopolska.

Powiatowy Urząd Pracy w Pleszewie realizuje szeroki zakres działań aktywizacyjnych, m.in. pośrednictwo pracy, organizację giełd i targów pracy, doradztwo zawodowe, staże, szkolenia, refundację kosztów zatrudnienia, prace interwencyjne oraz wsparcie osób rozpoczynających działalność gospodarczą.⁶

⁶ Dane GUS Polska w liczbach;

2.4. Infrastruktura społeczna i system usług społecznych

Infrastruktura społeczna powiatu pleszewskiego obejmuje zasób instytucji, usług i placówek realizujących zadania z zakresu edukacji, mieszkalnictwa, pomocy społecznej, wsparcia rodziny oraz opieki nad dziećmi, osobami starszymi i osobami z niepełnosprawnościami. Poniższe zestawienie opiera się na danych GUS oraz portalu Polska w liczbach za rok 2024 i odzwierciedla aktualny stan infrastruktury społecznej, jej zasoby oraz kluczowe wskaźniki. W 2024 roku całkowite zasoby mieszkaniowe powiatu pleszewskiego liczyły **20 535 mieszkań**, co daje **337,4 mieszkania na 1000 mieszkańców** – wskaźnik niższy niż średnia wojewódzka i krajowa. Przeciętna powierzchnia użytkowa jednego mieszkania wyniosła **94,3 m²**, przewyższając wartości dla województwa wielkopolskiego i Polski, natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania przypadająca na jedną osobę to **31,8 m²**. Średnia liczba izb w mieszkaniu wynosiła **4,48**, a przeciętna liczba osób przypadających na jedno mieszkanie tj. **2,96**.

W 2024 roku oddano do użytkowania **172 mieszkania** (2,82 mieszkania na 1000 mieszkańców), co wskazuje na kontynuację aktywności budowlanej, choć na niższym poziomie niż średnia wojewódzka i krajowa. Przeciętna powierzchnia lokalu oddanego do użytkowania wyniosła **102,6 m²**, a średnia liczba izb w takich lokalach to **4,27**. W zakresie wyposażenia technicznego mieszkań: **98,23%** posiada dostęp do wodociągu, **95,40%** wyposażone są w ustęp spłukiwany, **93,40%** mają łazienkę, **86,59%** korzysta z centralnego ogrzewania, tylko **21,11%** mieszkań jest podłączonych do sieci gazowej. Takie dane wskazują, że chociaż warunki techniczne mieszkań są na ogół dobre, to **niski odsetek podłączeń do sieci gazowej** może stanowić barierę dla jakości ogrzewania i komfortu mieszkańców, szczególnie na terenach wiejskich.

Według stanu na 31 grudnia 2024 r. liczba mieszkańców powiatu pleszewskiego w wieku potencjalnej nauki (3–24 lata) wynosiła **14 899 osób**, z czego **7 084 stanowiły kobiety**, a **7 814 mężczyźni**.

Struktura demograficzna w wieku edukacyjnym przedstawiała się następująco:

- **3–6 lat** (wiek przedszkolny): ok. 18,1% wszystkich osób w wieku 3–24 lata,
- **7–12 lat**: ok. 26,8%,
- **13–15 lat**: ok. 14,9%,
- **16–18 lat**: ok. 13,6%,
- **19–24 lata**: ok. 26,6%.

Taka struktura potwierdza stabilne zapotrzebowanie na edukację przedszkolną, szkolną i ponadpodstawową oraz wskazuje na konieczność utrzymania pełnej oferty edukacyjnej w kolejnych latach.

W 2024 roku na terenie powiatu funkcjonowało **33 przedszkola**, w których działało **108 oddziałów**, a z usług tych placówek korzystało **2 113 dzieci** (1 051 dziewczynek i 1 062 chłopców). Wskaźnik uczestnictwa w wychowaniu przedszkolnym był wysoki, stanowił **894 dzieci na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat** uczęszczało do przedszkoli, co świadczy o dobrej dostępności dydaktyczno-opiekuńczej w tej grupie.

W 2024 roku na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonowało **29 szkół podstawowych**, w których działało **341 oddziałów**, a uczyło się **5 142 uczniów** (2 480 dziewcząt i 2 662 chłopców). Średnio na jeden oddział przypada **ok. 15 uczniów**, co sprzyja warunkom nauczania i pracy dydaktycznej.

Oferta kształcenia ponadpodstawowego w powiecie pleszewskim obejmuje trzy typy szkół:

- **Licea ogólnokształcące** – w 2024 roku na terenie powiatu funkcjonowały **3 licea ogólnokształcące**, w których działało **29 oddziałów**, a uczyło się **546 uczniów** (351 dziewcząt oraz 195 chłopców).
- **Technika** – powiat prowadzi **2 technika**, obejmujące **58 oddziałów**, w których uczyło się **1 294 uczniów** (530 dziewcząt i 764 chłopców).
- **Branżowe szkoły I stopnia** – funkcjonowało **5 takich szkół**, z **30 oddziałami**, w których kształciło się **604 uczniów** (205 dziewcząt oraz 399 chłopców).

Struktura ta wskazuje, że **najwięcej uczniów kształci się w technikach**, z kolei licea i branżowe szkoły I stopnia utrzymują stabilną liczbę oddziałów i uczniów, co odzwierciedla zróżnicowany popyt na różne formy kształcenia ponadpodstawowego. Według danych GUS oraz serwisu *Polska w liczbach*, w **2024 roku** na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonowało szereg instytucji i zasobów kulturalnych, które pełnią istotną rolę w budowaniu tożsamości lokalnej, integracji społecznej oraz dostępie mieszkańców do kultury i wiedzy.

W 2024 r. w powiecie pleszewskim działało **19 bibliotek i filii publicznych**, dysponujących łącznym zasobem około **199 459 woluminów**. We wszystkich placówkach zatrudnionych było **27 pracowników**.

Biblioteki te odgrywają ważną rolę w edukacji kulturalnej, dostępie do zasobów informacji oraz aktywizacji społecznej — szczególnie wśród dzieci, młodzieży, seniorów oraz osób wykluczonych cyfrowo.

W 2024 r. na terenie powiatu funkcjonowało **7 domów i ośrodków kultury, klubów oraz świetlic** (wszystkie publiczne). Pięć z tych instytucji dysponowało **salami widowiskowymi o łącznej liczbie około 1000 miejsc** dla widzów.

Instytucje te organizowały w ciągu roku **363 imprezy kulturalne**, w których uczestniczyło **64 864 osób**. Do najczęściej organizowanych form należały: **koncerty** (123 wydarzenia, w których udział wzięło 45 020 uczestników), **wystawy** (17 wystaw, w których udział wzięło 2 330 uczestników), **festiwale i przeglądy artystyczne** (12 wydarzeń, w których udział wzięło 2 390 uczestników), **pokazy teatralne** (25 pokazów, w których udział wzięło 3 422 uczestników), **warsztaty i spotkania tematyczne** (84 warsztaty, w których udział wzięło 1 514 uczestników), **prelekcje i wykłady** (34 wydarzenia, w których udział wzięło 2 980 uczestników). Dodatkowo działające w tych instytucjach **koła, kluby i sekcje** skupiały **669 członków** w różnych obszarach artystycznych i rekreacyjnych, co świadczy o aktywnym uczestnictwie społeczności lokalnej w kulturze. W 2024 roku w powiecie pleszewskim funkcjonowało **1 kino z 1 salą kinową o 153 miejscach**. Przez rok odbyły się **1 272 seanse filmowe**, które zgromadziły łącznie **37 753 widzów**.

W 2024 r. na terenie powiatu działały **3 muzea wraz z oddziałami**, które odwiedziło **74 419 zwiedzających**, co daje średnio **12 184 zwiedzających na 10 tys. mieszkańców**, wynik uznawany za wysoki jak na powiat ziemski.

Placówki muzealne pełnią funkcję edukacyjną (lekcje i warsztaty), turystyczną oraz integracyjną są miejscami wystaw, spotkań z twórcami i inicjatyw kulturalnych, co wpływa na kształtowanie lokalnej tożsamości i zachowanie dziedzictwa kulturowego regionu.⁷

⁷ Dane GUS Polska w liczbach;

W powiecie pleszewskim funkcjonuje rozwinięta i zróżnicowana sieć zasobów instytucjonalnych pomocy społecznej, obejmująca zarówno placówki całodobowe, ośrodki wsparcia dziennego, jak i wyspecjalizowane formy poradnictwa oraz instytucje realizujące zadania z zakresu pieczy zastępczej, integracji społecznej i rehabilitacji osób z niepełnosprawnościami. Sieć ta tworzona jest przez jednostki organizacyjne powiatu, gmin, organizacje pozarządowe oraz podmioty prowadzące działalność na podstawie umów z samorządem.

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują dwa domy pomocy społecznej:

1. Dom Pomocy Społecznej w Pleszewie

Prowadzony jest przez jednostkę samorządu terytorialnego. Dom przeznaczony jest dla:

- osób przewlekle somatycznie chorych,
- przewlekle psychicznie chorych mężczyzn, w tym osób uzależnionych od alkoholu),
- przewlekle psychicznie chorych kobiet (oddział w Fabianowie).

Placówka dysponuje łącznie **341 miejscami**, w tym:

- 148 miejsc dla osób przewlekle somatycznie chorych,
- 92 miejsca dla przewlekle psychicznie chorych mężczyzn (w tym 30 miejsc dla osób uzależnionych od alkoholu),
- 101 miejsc dla przewlekle psychicznie chorych kobiet.

Zgodnie ze sprawozdaniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, utrzymuje się bardzo wysokie wykorzystanie miejsc, o czym świadczy m.in. lista oczekujących, na dzień 31 grudnia 2024 r. na przyjęcie do DPS w Pleszewie oczekiwało **9 osób**, w tym osoby kierowane do domów dla przewlekle psychicznie chorych, osób uzależnionych od alkoholu, przewlekle somatycznie chorych oraz dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną).

2. Dom Pomocy Społecznej w Broniszewicach

Dom prowadzony jest przez Zgromadzenie Sióstr św. Dominika na podstawie umowy o realizację zadania publicznego zawartej z Powiatem Pleszewskim. Dom przeznaczony jest dla chłopców niepełnosprawnych intelektualnie w wieku do 18 roku życia. Placówka dysponuje 67 miejscami. Według stanu na dzień 31 grudnia 2024 roku w domu przebywało łącznie 67 pensjonariuszy, co oznacza pełne wykorzystanie miejsc.

Domy Pomocy Społecznej zapewniają całodobową opiekę, usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i wspierające, w tym rehabilitację, wsparcie psychologiczne oraz zajęcia terapeutyczne, zgodnie z indywidualnymi potrzebami mieszkańców.

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują środowiskowe domy samopomocy, które stanowią ważny element systemu wsparcia osób z zaburzeniami psychicznymi i niepełnosprawnością intelektualną:

3. Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie działa od **1 kwietnia 1999 roku** jako Ośrodek Wsparcia, a od **1 stycznia 2020 roku** funkcjonuje jako samodzielna jednostka pod obecną nazwą.

Placówka posiada **60 miejsca** i przeznaczona jest dla osób:

- przewlekle psychicznie chorych (typ A),
- z niepełnosprawnością intelektualną (typ B),
- wykazujących inne przewlekle zaburzenia czynności psychicznych (typ C).

Powiatowy Środowiskowy Dom Samopomocy świadczy usługi opiekuńczo–pielęgnacyjne, terapeutyczne, rehabilitacyjne oraz wspierająco–aktywizujące, nakierowane na możliwie

samodzielne funkcjonowanie w środowisku, przeciwdziałanie izolacji społecznej i podnoszenie kompetencji społecznych uczestników.

W ramach oferty realizowane są m.in.:

- treningi funkcjonowania w codziennym życiu,
- treningi umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- treningi spędzania czasu wolnego,
- rehabilitacja,
- różne formy terapii zajęciowej tj. plastyczna, kulinarna, krawiecka, stolarska, komputerowa, muzyczna,
- biblioterapia, zajęcia wspierająco–terapeutyczne i relaksacyjne,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.

4. Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Pleszewie prowadzony jest na zlecenie Miasta i Gminy Pleszew przez Stowarzyszenie „Zrozumieć i Pomóc”, który zapewnia wsparcie dla **40 osób** przewlekle psychicznie chorych, z niepełnosprawnością intelektualną i innymi zaburzeniami czynności psychicznych. Głównym celem placówki jest usprawnianie fizyczne i psychiczne uczestników oraz ich usamodzielnianie w środowisku rodzinnym i lokalnym.

5. Środowiskowy Dom Samopomocy w Czerminie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Czerminie przeznaczony dla **25 osób** chorych psychicznie, z niepełnosprawnością intelektualną i innymi zaburzeniami psychicznymi.

6. Środowiskowy Dom Samopomocy w Fabianowie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Fabianowie prowadzony jest w ramach zadań własnych Gminy Dobrzyca, z limitem **26 miejsc** dla osób przewlekle psychicznie chorych i z niepełnosprawnością intelektualną.

Rozbudowana sieć ŚDS na terenie powiatu pleszewskiego pozwala na prowadzenie wielokierunkowej rehabilitacji społecznej, podtrzymywanie i rozwijanie samodzielności uczestników oraz odciążanie rodzin w opiece.

Kolejnym ważnym elementem systemu wsparcia są **warsztaty terapii zajęciowej (WTZ)**, ukierunkowane na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami. Warsztaty Terapii Zajęciowej to wyodrębnione organizacyjnie i finansowo placówki, które stwarzają osobom z niepełnosprawnościami, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość kompleksowej rehabilitacji społecznej i zawodowej. Ich nadrzędnym celem jest aktywne wspieranie uczestników w procesie zwiększania samodzielności oraz przygotowania do ewentualnego podjęcia zatrudnienia lub uczestnictwa w szkoleniu zawodowym.

Rehabilitacja prowadzona w WTZ opiera się na metodach terapii zajęciowej, które mają na celu usprawnianie funkcjonowania społecznego i psychofizycznego, rozwijanie zaradności osobistej oraz nabywanie umiejętności potrzebnych w życiu codziennym.

Uczestnicy zdobywają również podstawowe i specjalistyczne kompetencje zawodowe, zgodne z ich indywidualnymi możliwościami i predyspozycjami.

Do WTZ mogą zostać przyjęte osoby z prawnie potwierdzonym stopniem niepełnosprawności, które są niezdolne do podjęcia pracy. W przypadku orzeczeń wydanych po 1 stycznia 1998 roku wymagane jest dodatkowo wskazanie o potrzebie uczestnictwa w terapii zajęciowej.

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują trzy Warsztaty Terapii Zajęciowej, które od wielu lat zapewniają wsparcie osobom z niepełnosprawnościami:

1. Warsztat Terapii Zajęciowej w Nowolipsku

WTZ w Nowolipsku prowadzony przez Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Klaudiusz” dla **30 uczestników**. Placówka jest ośrodkiem pobytu dziennego, a terapia odbywa się w małych, pięcioosobowych grupach w sześciu pracowniach tj. gospodarstwa domowego, artystycznej, rękodzielniczej, komputerowej, technik różnych oraz ogrodniczej. Realizacja indywidualnych programów rehabilitacji i terapii sprzyja nabywaniu umiejętności życiowych, społecznych i zawodowych oraz utrzymaniu dobrej kondycji psychofizycznej uczestników.

2. Warsztat Terapii Zajęciowej w Gizałkach

WTZ w Gizałkach prowadzony jest przez Wiejskie Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych „Pomocna Dłoń” dla **25 uczestników**. Funkcjonuje tu pięć pracowni tj. artystyczna, gospodarstwa domowego, rękodzielnicza, plastyczna oraz terapeutyczno–rehabilitacyjna. Baza materialna Warsztatu umożliwia rozwijanie samodzielności m.in. przygotowywanie posiłków, dbanie o porządek, higienę, wygląd zewnętrzny i aktywności społecznej uczestników.

3. Warsztat Terapii Zajęciowej w Kucharach

WTZ w Kucharach prowadzony jest przez Stowarzyszenie „Mieszkańcom Gminy Gołuchów” dla **20 uczestników**. Placówka realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społeczno-zawodowej zgodnie z indywidualnymi programami uczestników.

Wszystkie Warsztaty Terapii Zajęciowej aktywnie współpracują ze środowiskiem lokalnym tj. instytucjami kultury, szkołami, organizacjami pozarządowymi, parafiami, innymi warsztatami, organizując wyjazdy, udział w przeglądach twórczości, spartakiadach, festiwalach i wydarzeniach integracyjnych, co sprzyja inkluzji społecznej i promocji potencjału osób z niepełnosprawnościami.

Kolejna placówki to:

1. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie (OIK)

OIK realizuje zadania w zakresie wspierania osób i rodzin będących w stanie kryzysu zarówno rozwojowego, jak i sytuacyjnego (m.in. żałoba, poważna choroba, wypadek, przemoc w rodzinie, kryzysy wieku dojrzewania, wieku średniego, kryzysy małżeńskie, uzależnienia). Zakres udzielanej pomocy obejmuje:

- kontakt i pracę z interwentem kryzysowym, także w miejscu zamieszkania klienta,
- pomoc psychologiczną,
- pomoc prawną,
- pomoc w znalezieniu schronienia,
- realizację programu korekcyjno–edukacyjnego dla sprawców przemocy domowej.

Ośrodek odgrywa kluczową rolę w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz w sytuacjach nagłych kryzysów, współpracując ściśle z policją, sądami, PCPR, ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi służbami.

W strukturze zasobów pomocy społecznej istotne miejsce zajmują placówki wsparcia dziennego oraz działania środowiskowe:

2. Powiatowa Świetlica Środowiskowa dla Młodzieży Dojeżdżającej z Terenu Powiatu Pleszewskiego

Świetlica działa w strukturach PCPR w Pleszewie od 2001 roku Jej celem jest zabezpieczenie czasu wolnego młodzieży z gmin powiatu, uczącej się w szkołach ponadpodstawowych w Pleszewie, a także profilaktyka zachowań ryzykownych, rozwój kompetencji społecznych oraz promocja wolontariatu, w ramach prowadzonego w świetlicy Lokalnego Centrum Wolontariatu. Świetlica prowadzi bogaty program zajęć edukacyjnych, integracyjnych,

wolontariackich i animacyjnych oraz systematycznie promuje swoją ofertę w szkołach powiatu, włączając młodzież w działania na rzecz społeczności lokalnej m.in. poprzez organizację i współorganizację festynów, wydarzeń rodzinnych, warsztatów i akcji charytatywnych.

3. Świetlica socjoterapeutyczna w Choczu

Świetlica w Choczu przeznaczona jest dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, prowadzona przez GOPS w Choczu we współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Świetlica oferuje wsparcie wychowawcze, edukacyjne i socjoterapeutyczne.

4. Inne lokalne placówki wsparcia dziennego i inicjatywy środowiskowe

Inne inicjatywy to m.in. działania świetlic, klubów, organizacji pozarządowych uzupełniają ofertę powiatu, tworząc gęstą sieć miejsc, w których mieszkańcy mogą uzyskać wsparcie, rozwijać aktywność społeczną i budować relacje.

System wsparcia instytucjonalnego uzupełniają placówki opiekuńczo-wychowawcze oraz specjalistyczne formy poradnictwa:

1. Placówki opiekuńczo - wychowawcze: Dom Dziecka w Pleszewie, Pogotowie Opiekuńcze w Pleszewie, Salezjańska Placówka Wsparcia Dziecka i Rodziny im. Św. Rodziny w Pleszewie, Rodzinny Dom Dziecka w Białobłotach. Placówki zapewniające opiekę, wychowanie, wsparcie emocjonalne i edukacyjne dzieciom pozbawionym opieki rodziców.

2. Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna w Pleszewie

Poradnia udziela dzieciom, młodzieży, rodzicom i nauczycielom specjalistycznego wsparcia psychologicznego, pedagogicznego i logopedycznego oraz pomocy w wyborze ścieżki edukacyjno - zawodowej.

3. Zespół Placówek Specjalnych w Pleszewie

Obejmuje: szkołę podstawową, szkołę przysposabiającą do pracy i branżową szkołę I stopnia. Zespół Placówek Specjalnych prowadzi zajęcia wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, stanowiące istotne ogniwo systemu wsparcia dzieci i młodzieży z niepełnosprawnościami.

Dodatkowo na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują **Dzienne Domy „Senior+”** adresowane do osób powyżej 60 roku życia, nieaktywnych zawodowo, które oferują usługi socjalne, edukacyjne, kulturalno - oświatowe, zajęcia ruchowe, aktywizujące społecznie oraz terapię zajęciową.

Placówki wspierające seniorów w utrzymaniu sprawności, zapobieganiu izolacji i budowaniu sieci wsparcia rówieśniczego:

1. Dzienny Dom Senior+ w Pleszewie

Dzienny Dom Senior+ w Pleszewie zrzesza mieszkańców powiatu pleszewskiego w wieku 60+. Placówka tworzy przestrzeń do integracji społecznej, rozwoju zainteresowań, utrzymania sprawności i dbałości o zdrowie psychiczne oraz fizyczne.

Dom zapewnia uczestnikom opiekę i wsparcie, a także:

- ciepły, pełnowartościowy posiłek,
- opiekę pielęgniarską,
- wsparcie psychologa,
- możliwość korzystania z rehabilitacji oraz zajęć usprawniających prowadzonych przez rehabilitanta,
- dostęp do sali rehabilitacyjnej wyposażonej m.in. w rower stacjonarny, bieżnię, fotel masujący i sprzęty wspierające ogólną sprawność.

Placówka dysponuje infrastrukturą przyjazną seniorom, obejmującą:

- przestronną kuchnię z nowoczesnym sprzętem, umożliwiającą organizację warsztatów kulinarnych i rozwijanie pasji,
- biblioteczkę z bogatym wyborem książek i nowości wydawniczych,
- komputer z dostępem do Internetu, telewizor oraz salę wypoczynkową,
- podręczną pralnię,
- zadbane ogród sprzyjający relaksowi i spotkaniom na świeżym powietrzu,
- możliwość korzystania z rowerów.

Program zajęć obejmuje różnorodne formy aktywności, wśród których wymienić można:

- warsztaty artystyczne, kulinarne i muzyczne,
- zajęcia sportowo–rekreacyjne, edukacyjne, ogrodnicze i relaksacyjne,
- spotkania tematyczne z pielęgniarką, psychologiem i dietetyczką,
- ćwiczenia umysłowe oraz rozwijające pasje m.in. szydełkowanie, robótki ręczne, krawiectwo, wycinanie w drewnie, fotografię.
- spotkania integracyjne z okazji Dnia Babci i Dziadka, Dnia Rodziny, Dnia Godności,
- bale i zabawy (karnawałowe, walentynkowe, andrzejkowe),
- świętowanie imienin, Wielkanocy i Wigilii.
- wizyty przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych i średnich,
- spotkania z seniorami, emerytami i ciekawymi gośćmi.
- wyjazdy do kina, teatru, muzeum, na koncerty,
- wycieczki krajoznawcze.

Program zajęć tworzony jest przy współudziale uczestników i dostosowywany do ich potrzeb, możliwości oraz zainteresowań. Dzienny Dom Senior+ w Pleszewie jest miejscem, w którym każdy senior może aktywnie spędzać czas, rozwijać się, nawiązywać nowe znajomości i czuć się naprawdę u siebie.

2. Dzienny Dom „Senior–WIGOR” w Sośnicy

Dzienny Dom „Senior–WIGOR” w Sośnicy działa od 2015 roku i oferuje mieszkańcom gminy Dobrzyca w wieku 60+ bezpieczne, przyjazne i aktywizujące miejsce do codziennego funkcjonowania. Placówka wspiera seniorów w utrzymaniu sprawności fizycznej, intelektualnej i społecznej, integruje środowisko oraz przeciwdziała samotności osób starszych.

Podopieczni uczestniczą w:

- zajęciach informatycznych,
- filmoterapii,
- treningach pamięci,
- zajęciach sportowych w tym z siłowni,
- wycieczkach rowerowych i marszach nordic walking,
- pracach ogrodowych,
- warsztatach rękodzielniczych i zajęciach malarskich,
- warsztatach kulinarnych.

Placówka zapewnia profilaktykę prozdrowotną, integrację społeczną oraz udział w życiu kulturalnym. Seniorzy biorą udział w wydarzeniach lokalnych oraz w szkoleniach z zakresu pierwszej pomocy i bezpieczeństwa. Jest to miejsce, w którym mogą odnaleźć nowe pasje, poczuć się potrzebni i realnie poprawić jakość swojego życia.

3. Dom Seniora w Kwileniu funkcjonuje jako nowoczesna, lokalna placówka wsparcia dziennego dla mieszkańców gminy Chocz w wieku 60+. Jest to miejsce stworzone z myślą o seniorach, którzy potrzebują bezpiecznej, przyjaznej i aktywizującej przestrzeni do codziennego funkcjonowania, integracji oraz dbania o zdrowie i sprawność.

Placówka działa w odnowionym budynku dawnej sali widowiskowej, który został poddany kompleksowej modernizacji: wykonano termomodernizację, wymieniono stolarkę okienną, zmodernizowano instalację elektryczną i sanitarną oraz zamontowano nowe systemy ogrzewania. Dzięki temu Dom Seniora w Kwileniu oferuje seniorom komfortowe warunki i przestrzeń w pełni dostosowaną do ich potrzeb.

Placówka świadczy usługi dla **30 seniorów** z terenu gminy Chocz. Codzienna działalność Domu Seniora obejmuje:

- zajęcia ruchowe i usprawniające,
- zajęcia edukacyjne i rozwijające pasję,
- warsztaty kulinarne, artystyczne i rekreacyjne,
- spotkania tematyczne z pielęgniarką, psychologiem i innymi specjalistami,
- zajęcia w sali komputerowej,
- aktywności integracyjne i rekreacyjne wewnątrz i na zewnątrz placówki.

Seniorzy korzystają ze wsparcia psychologicznego, edukacyjnego oraz zdrowotnego, a także biorą udział w wydarzeniach lokalnych, wyjazdach kulturalnych oraz spotkaniach międzypokoleniowych. Dom Seniora w Kwileniu jest miejscem, które realnie wpływa na poprawę jakości życia seniorów — wzmacnia ich aktywność społeczną, rozwija kompetencje, buduje poczucie bezpieczeństwa i sprzyja tworzeniu sieci wsparcia w środowisku lokalnym.⁸

Opieka zdrowotna na terenie powiatu pleszewskiego realizowana jest przez **publiczne i niepubliczne zakłady opieki zdrowotnej**, praktyki lekarzy rodzinnych, pielęgniarskich oraz wyspecjalizowane podmioty medyczne. System ten zapewnia mieszkańcom dostęp do podstawowych, specjalistycznych, szpitalnych i rehabilitacyjnych świadczeń zdrowotnych.

Na terenie powiatu funkcjonuje:

- **26 przychodni i praktyk lekarskich**, w tym POZ, poradnie specjalistyczne i gabinety prywatne,
- **21 aptek**, które zatrudniają łącznie ponad 30 magistrów farmacji,
- rozwinięta sieć gabinetów stomatologicznych, pielęgniarskich i położnych środowiskowych.

W 2024 roku udzielono łącznie kilkuset tysięcy porad w ramach podstawowej i specjalistycznej opieki zdrowotnej.

Sieć usług medycznych koncentruje się głównie w Pleszewie, Gołuchowie, Dobrzycy oraz Czerminie, a mniejsze praktyki działają we wszystkich gminach naszego powiatu.

Pleszewskie Centrum Medyczne (PCM) jest największą i najważniejszą placówką medyczną w powiecie. Powiat Pleszewski posiada w spółce 100% udziałów, a PCM realizuje szeroki zakres świadczeń zdrowotnych w ramach kontraktów z Narodowym Funduszem Zdrowia oraz programów zdrowotnych.

⁸ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie za 2024 rok; Raport o Stanie powiatu za rok 2024

PCM udziela świadczeń w takich obszarach, jak: leczenie szpitalne, rehabilitacja lecznicza (oddział + rehabilitacja dzienna i ambulatoryjna), opieka paliatywna i hospicyjna, świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze (ZOL, ZOL dla pacjentów wentylowanych), ambulatoryjna opieka specjalistyczna, psychiatria i uzależnienia, diagnostyka obrazowa, programy lekowe i profilaktyczne, ratownictwo medyczne, Podstawowa Opieka Zdrowotna (POZ) i transport sanitarny.

PCM prowadzi szeroką listę oddziałów, wśród których wymienić można: Oddział Onkologiczny, Oddział Kardiologiczny, Pododdział Rehabilitacji Kardiologicznej, Oddział Chorób Wewnętrznych, Oddział Ortopedyczno-Urazowy, Oddział Chirurgii Ogólnej, Oddział Ginekologiczno-Położniczy, Oddział Noworodkowy, Oddział Dziecięcy, Oddział Rehabilitacji, Oddział Medycyny Paliatywnej, Zakład Opiekuńczo-Leczniczy, w tym dla pacjentów wentylowanych, Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

PCM posiada: **Szpitalny Oddział Ratunkowy, Blok operacyjny, Laboratorium diagnostyczne, Zakład Diagnostyki Obrazowej** (RTG, USG, tomografia komputerowa, rezonans magnetyczny), **Zakład Fizjoterapii**, gabinety zabiegowe i sale rehabilitacyjne.

PCM prowadzi m.in.: poradnię kardiologiczną, onkologiczną, hematologiczną, urologiczną, gastroenterologiczną, proktologiczną, neurologiczną, poradnię leczenia bólu, poradnię odwykową, poradnię zdrowia psychicznego, poradnię chirurgii dziecięcej, chirurgii onkologicznej, poradnię diabetologiczną, poradnię ginekologiczno-położniczą.

Część poradni działa także w formie poradni przyszpitalnych i sieci punktów konsultacyjnych.

Na terenie naszego powiatu stacjonują **trzy zespoły ratownictwa medycznego (ZRM):**

- dwa zespoły podstawowe (P),
- jeden zespół specjalistyczny (S).

Zespoły dysponowane są przez Wojewódzką Dyspozytornię Medyczną w Poznaniu. Jeden ZRM został przeniesiony z Pyzdr do Gizałek (co zwiększyło dostępność świadczeń w północnej części powiatu).

PCM prowadzi dzienną rehabilitację w czterech lokalizacjach: Pleszew, Gizałki, Czermin, Prokopów.

Zakres rehabilitacji obejmuje fizjoterapię ambulatoryjną, fizjoterapię domową, rehabilitację dzienną oraz poradnictwo specjalistyczne.

Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS w Jedlcu jest wyspecjalizowaną placówką rehabilitacji medycznej, położoną na terenie leśnym o powierzchni 2,74 ha. Ośrodek oferuje usługi dla: osób ubezpieczonych w KRUS w formie turnusów rehabilitacyjnych, pacjentów NFZ rehabilitację ogólnoustrojową, pacjentów prywatnych w formie usług komercyjnych.

Zakres rehabilitacji obejmuje: schorzenia narządu ruchu, choroby reumatyczne, zespoły bólowe kręgosłupa, wady postawy, rehabilitację pourazową i poszpitalną, schorzenia neurologiczne.

Ośrodek dysponuje specjalistyczną aparaturą, salami ćwiczeń, hydroterapią, fizykoterapią oraz zespołem rehabilitantów, fizjoterapeutów i lekarzy specjalistów.

Analiza danych wskazuje, że:

1. Mieszkańcy powiatu mają zapewniony dostęp do większości świadczeń zdrowotnych lokalnie.
2. PCM pełni funkcję szpitala ponadpowiatowego, część pacjentów pochodzi z sąsiednich powiatów.
3. Rozwija się infrastruktura diagnostyczna i rehabilitacyjna.
4. Rośnie zapotrzebowanie na świadczenia geriatryczne i psychiatryczne.

5. W wielu miejscowościach wciąż odczuwalny jest niedobór lekarzy POZ, szczególnie pediatrów.
6. Powiat wymaga dalszego rozwoju opieki długoterminowej i środowiskowej. Infrastruktura medyczna powiatu pleszewskiego jest stabilna i rozwinięta, a PCM, jako największy podmiot leczniczy zapewnia kompleksowe świadczenia na poziomie szpitalnym, ambulatoryjnym, rehabilitacyjnym i ratowniczym. Dodatkowym atutem jest funkcjonowanie wyspecjalizowanego ośrodka KRUS w Jedlcu oraz lokalna sieć przychodni i aptek.⁹

⁹ Raport o stanie powiatu pleszewskiego za rok 2024; Regulamin organizacyjny PCM Pleszew

2.5. Bezpieczeństwo i przeciwdziałanie przemocy

Bezpieczeństwo publiczne w powiecie pleszewskim realizowane jest przez szeroki system instytucji, służb i jednostek odpowiedzialnych za porządek publiczny, bezpieczeństwo obywateli, ochronę przeciwpożarową, zarządzanie kryzysowe, monitorowanie zagrożeń oraz reagowanie w sytuacjach nadzwyczajnych. Zadania te wynikają bezpośrednio z art. 4 ustawy o samorządzie powiatowym oraz aktów wykonawczych regulujących funkcjonowanie Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Państwowego Ratownictwa Medycznego, Inspekcji Sanitarnych, Weterynaryjnych i Nadzoru Budowlanego.

Wszystkie działania bezpieczeństwa w powiecie opierają się na współpracy wielu instytucji zarówno administracji zespolonej, jak i niezespolonej oraz licznych formacji ochotniczych, organizacji społecznych i jednostek podległych samorządowi.

W powiecie pleszewskim w ramach administracji zespolonej funkcjonują:

- **Starostwo Powiatowe w Pleszewie**, w tym **Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK)**,
- **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej**,
- **Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego**.

Instytucje te realizują zadania związane m.in. z przeciwdziałaniem klęskom żywiołowym, ochroną przeciwpożarową, kontrolą obiektów budowlanych, zapewnieniem ciągłości działania infrastruktury krytycznej oraz koordynacją działań ratowniczych.

Z Raportu o stanie powiatu za rok 2024 wynika, że **Biuro Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa** prowadzi całodobowy monitoring zagrożeń, koordynuje System Ostrzegania i Alarmowania (SOA) oraz współpracuje z jednostkami ratowniczymi podczas intensywnych zjawisk pogodowych, lokalnych podtopień, wichur, czy awarii infrastruktury energetycznej.

Zgodnie z dotychczasową strukturą do administracji niezespolonej należą:

- **Komenda Powiatowa Policji**,
- **Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny**,
- **Powiatowy Inspektorat Weterynarii**,
- **Wojskowa Komenda Uzupełnień w Kaliszu** obejmująca obszar powiatu pleszewskiego, Ich zadaniem jest zapewnianie ładu publicznego, kontroli sanitarnej i epidemiologicznej, bezpieczeństwa żywności i nadzoru weterynaryjnego, a także współudział w działaniach obronnych państwa.

Swoją rolę w systemie bezpieczeństwa odgrywają również jednostki organizacyjne powiatu, takie jak:

- **Pleszewskie Centrum Medyczne**,
- **Zarząd Dróg Powiatowych**,
- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie**,
- **Powiatowy Urząd Pracy**,
- **szkoły i placówki edukacyjne (m.in. w zakresie ewakuacji, pierwszej pomocy, BHP)**.

Pleszewskie Centrum Medyczne odgrywa szczególną rolę jako podmiot realizujący świadczenia z zakresu ratownictwa medycznego oraz zabezpieczenia medycznego podczas sytuacji kryzysowych.

Z Raportu za rok 2024 wynika, że:

- na terenie powiatu **stacjonują trzy zespoły ratownictwa medycznego w tym dwa podstawowe i jeden specjalistyczny;**
- dysponentem jednostek jest PCM, a dyspozytorem – Dyspozytornia Poznań;
- **Szpitalny Oddział Ratunkowy** PCM jest wyposażony w nowoczesny sprzęt specjalistyczny takie jak respiratory, defibrylatory, pompy infuzyjne, RTG przyłózkowe itp.).

Jednostki i organizacje pozarządowe systemu bezpieczeństwa

W powiecie pleszewskim funkcjonują **jednostki i organizacje pozarządowe systemu bezpieczeństwa:**

- **Ochotnicze Straże Pożarne** w: Pleszewie, Dobrzycy, Broniszewicach, Choczu, Gołuchowie, Gizałkach, Wierzchach, Czerminie i Kowalewie.
- **Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR) Gołuchów,**
- organizacje społeczne współpracujące w obszarze profilaktyki i bezpieczeństwa.

Ochotnicze Straże Pożarne są częścią **Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego**, a ich działania są koordynowane przez Komendę Powiatową PSP.

Zgodnie z Raportem za 2024 rok, OSP uczestniczą zarówno w akcjach gaśniczych i ratowniczych, jak i w likwidacji skutków wichur, usuwaniu powalonych drzew, lokalnych podtopień oraz zabezpieczaniu imprez masowych.

Ważne zadania z zakresu bezpieczeństwa świadczy Policja i straże lokalne.

Policja odpowiada m.in. za:

- bezpieczeństwo i porządek publiczny,
- działania prewencyjne, patrole, kontrole drogowe,
- przeciwdziałanie przestępczości i wykroczeniom,
- działania profilaktyczne kierowane do szkół i seniorów.

W 2024 roku Policja prowadziła działania zgodnie z Powiatowym Programem Zapobiegania Przestępczości oraz Bezpieczeństwa Obywateli.

Straż Miejska w Pleszewie to formacja, która wspiera Policję w działaniach porządkowych, kontrolnych i interwencyjnych, szczególnie w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia oraz podczas wydarzeń wymagających obecności służb porządkowych.

Straż Gminna w Gołuchowie realizuje zadania ustawowe z zakresu ochrony porządku publicznego, wykroczeń, przestrzegania prawa miejscowego, współpracy z mieszkańcami oraz reagowania na zgłoszenia dotyczące bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej.

Zadania Starosty Pleszewskiego z zakresu zarządzania kryzysowego realizuje **Biuro Zarządzania Kryzysowego i Bezpieczeństwa** oraz **Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego (PCZK).**

Najważniejsze obszary działań: bieżący monitoring zagrożeń i zdarzeń, koordynacja działań podczas sytuacji kryzysowych, ocena i analiza ryzyka, wydawanie ostrzeżeń i komunikatów, współpraca z PSP, Policją, PCM, OSP, służbami sanitarnymi, weterynaryjnymi i drogowymi.

W powiecie pleszewskim funkcjonuje **zintegrowany System Ostrzeżenia i Alarmowania (SOA)**, umożliwiający przekazywanie komunikatów dla ludności.

Ratownictwo medyczne i system KSRG

Na terenie powiatu pleszewskiego funkcjonują:

- **3 Zespoły Ratownictwa Medycznego, w tym 2 podstawowe i 1 specjalistyczny,**
- **Szpitalny Oddział Ratunkowy (SOR) w PCM,**
- **Specjalistyczna Grupa Ratownictwa Medycznego PSP** utworzona w 2009 roku,
- **liczne jednostki OSP włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.**

Służby te współpracują podczas: wypadków drogowych, zdarzeń masowych, pożarów, klęsk żywiołowych, zagrożeń chemicznych i ekologicznych, poszukiwań osób zaginionych.

Na podstawie działu „**Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli**” w Raporcie za 2024 rok można wskazać, że służby zajmujące się bezpieczeństwem w powiecie odnotowały **spadek liczby niektórych kategorii przestępstw** (m.in. drogowych) oraz wzrost aktywności prewencyjnej. PSP i OSP interweniowały łącznie **kilkaset razy**.

Zespół Zarządzania Kryzysowego monitorował sytuacje związane z: wichurami, burzami, podtopieniami, awariami energetycznymi.

Realizowano działania w ramach **Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości na lata 2022–2024** w zakresie profilaktyka w szkołach podejmowano działania dla seniorów, zrealizowano patrole wspólne, prowadzono monitoring.

System bezpieczeństwa w powiecie pleszewskim tworzy złożona sieć instytucji, które działają w sposób skoordynowany, prowadząc działania ratownicze, prewencyjne, edukacyjne i interwencyjne.

Z Raportu o Stanie Powiatu jasno wynika, że współpraca ta jest prowadzona w sposób ciągły, skoordynowany i zgodnie z obowiązującymi procedurami.¹⁰

¹⁰ Raport o stanie powiatu pleszewskiego za rok 2024

2.6. Pomoc społeczna w powiecie i wsparcie mieszkańców

W 2024 roku pomoc i wsparcie społeczne w województwie wielkopolskim otrzymało **251 612 osób**. Z danych wynika, że nastąpił wzrost o ok. 18 tys. osób w porównaniu z rokiem 2023, co stanowi około **7,1% mieszkańców regionu**. Tendencja ta jest efektem zarówno rosnących kosztów życia, jak i zwiększonej liczby osób korzystających z usług środowiskowych oraz świadczeń pozapomocowych, które nie obniżają formalnie liczby świadczeniobiorców w systemie pomocy społecznej.¹¹

W powiecie pleszewskim w 2024 roku wsparcie w ramach systemu pomocy społecznej otrzymały **6092 osoby**, co stanowi ok. **9,97% mieszkańców powiatu**.

Udział ten jest zbliżony do wartości z poprzednich lat i utrzymuje się na poziomie typowym dla powiatów o charakterze mieszanym tj. rolniczo-miejskim.

W porównaniu z danymi, jeszcze w 2019 roku pomoc i wsparcie w powiecie otrzymało **6 183 mieszkańców**, co stanowiło **9,92% populacji powiatu**. Oznacza to, że liczba osób korzystających z pomocy społecznej od tamtego okresu **pozostaje stabilna**, choć widoczne są wyraźne **zmiany w strukturze przyczyn korzystania ze wsparcia**.

Podobnie jak w poprzednich latach, także w latach 2022–2024 najczęstszymi powodami udzielania świadczeń były:

1. Długotrwała lub ciężka choroba

W 2024 roku dotyczyła około **850 rodzin**, czyli ok. **30%** wszystkich gospodarstw korzystających z pomocy. Przyczyna ta ma charakter stabilny od wielu lat i pozostaje dominująca w powiecie, podobnie jak w całej Wielkopolsce.

2. Niepełnosprawność

W 2024 roku obejmowała ok. **780 rodzin (ok. 27%)**. Udział tej grupy rośnie w kontekście starzenia się populacji i wzrostu liczby osób z niepełnosprawnością sprzężoną oraz seniorów wymagających wsparcia.

3. Ubóstwo

W 2024 roku ubóstwem dotkniętych było blisko **600 rodzin**, czyli ok. **21%**.

Od 2022 roku obserwuje się stopniowy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa, co jest efektem m.in. świadczeń powszechnych np. 500+ lub 800+ oraz poprawy sytuacji na rynku pracy.

4. Bezrobocie

W 2024 roku dotyczyło ok. **500 rodzin**, czyli ok. **18%** mieszkańców powiatu.

W ciągu trzech ostatnich lat udział tej przyczyny nieco spada, co wynika z niskiej stopy bezrobocia w powiecie, rosnącej liczby ofert pracy i aktywizacji zawodowej.

Analiza danych wojewódzkich i powiatowych wskazuje, że **dominujące przyczyny korzystania z pomocy społecznej pozostają niezmiennie od 2017 roku**.

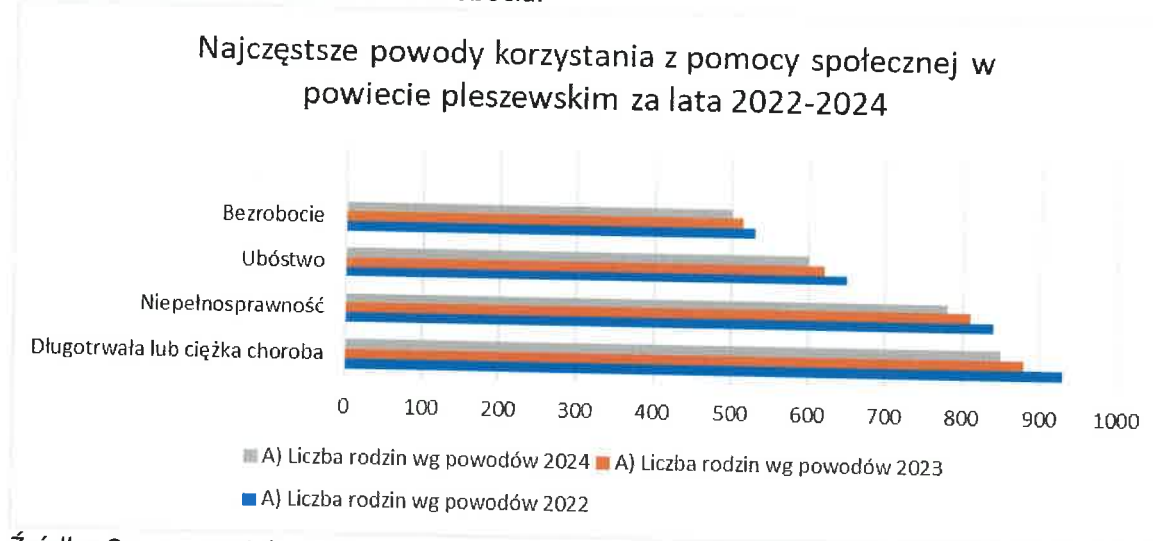
Struktura jest bardzo podobna:

- pierwsze miejsce dotyczy problemów zdrowotnych tj. choroba i niepełnosprawność,
- drugie dotyczy ubóstwa,
- trzecie dotyczy bezrobocia.

Różnice dotyczą skali, która w ostatnich latach powoli maleje, zwłaszcza w obszarze bezrobocia i ubóstwa, natomiast **udział przyczyn zdrowotnych wzrasta**, co jest spójne z trendami krajowymi oraz starzeniem się mieszkańców powiatu.

¹¹ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej Województwa Wielkopolskiego za rok 2024

Poniżej zaprezentowano wykres przedstawiający najczęstsze powody korzystania z pomocy społecznej w powiecie pleszewskim w latach 2022–2024. Można zauważyć stabilną dominację przyczyn zdrowotnych oraz stopniowy spadek liczby rodzin korzystających z pomocy z powodu ubóstwa i bezrobocia.

Źródło: Ocena zasobów pomocy społecznej powiatu pleszewskiego¹²

Kluczową jednostką organizacyjną pomocy społecznej szczebla powiatowego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie realizujące zadania określone m.in. ustawą o pomocy społecznej, ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz ustawą o rehabilitacji zawodowej i społecznej i zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

PCPR współtworzy lokalny system wsparcia dla mieszkańców powiatu, zapewniając specjalistyczną pomoc, prowadząc działania środowiskowe oraz realizując liczne programy rządowe i samorządowe.

Zakres pracy PCPR obejmuje zarówno działania bezpośrednie skierowane do mieszkańców, jak i współpracę z jednostkami gminnymi, organizacjami pozarządowymi, instytucjami wymiaru sprawiedliwości, edukacji i ochrony zdrowia. W 2024 roku w ramach PCPR funkcjonowały kluczowe sekcje i jednostki:

1. Sekcja ds. Pieczy Zastępczej
2. Sekcja ds. Osób Niepełnosprawnych i Pomocy Instytucjonalnej
3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności (PZON)
4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK)
5. Powiatowa Świetlica Środowiskowa dla Młodzieży Dojeżdżającej z Terenu Powiatu Pleszewskiego

Każda z tych jednostek pełni odrębną, istotną funkcję w systemie wsparcia społecznego powiatu, realizując zadania profilaktyczne, opiekuńcze, interwencyjne, edukacyjne i środowiskowe.

¹² Ocena Zasobów Pomocy Społecznej w powiecie pleszewskim za lata 2024, 2023, 2022

1. Sekcja ds. Pieczy Zastępczej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie realizuje kluczowe zadania z zakresu organizowania i wspierania rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie pleszewskim. Sekcja ds. Pieczy Zastępczej odpowiada za kompleksową koordynację pieczy zastępczej oraz prowadzenie działań specjalistycznych, diagnostycznych i środowiskowych na rzecz dzieci pozbawionych właściwej opieki rodzicielskiej.

Sekcja ds. Pieczy Zastępczej realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Do jej najważniejszych kompetencji należy:

- organizowanie rodzinnej pieczy zastępczej,
- prowadzenie szkoleń i kwalifikacji dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej,
- organizowanie wsparcia dla rodzin zastępczych, w tym grup wsparcia, konsultacji specjalistycznych oraz szkoleń podnoszących kompetencje rodzicielskie,
- współpraca z rodzicami biologicznymi oraz działania na rzecz powrotu dziecka do rodziny naturalnej,
- współpraca z instytucjami lokalnymi i organizacjami społecznymi.

W 2024 roku Sekcja realizowała liczne zadania wskazane w Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej, obejmujące m.in. zapewnienie rodzinom dostępu do pomocy prawnej, psychologicznej i pedagogicznej, włączanie wolontariuszy do wsparcia rodzin oraz integrację środowiska pieczy zastępczej (m.in. organizacja Dnia Rodzicielstwa Zastępczego).

W ciągu roku 2024 system pieczy zastępczej w powiecie obejmował łącznie **70 rodzin zastępczych** oraz 2 rodzinne domy dziecka, w których przebywało **113 dzieci** i pełnoletnich wychowanków.

Tabela: Stan rodzin zastępczych na dzień 31.12.2024 rok

Forma pieczy	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Rodziny spokrewnione	22	34
Rodziny niezawodowe	27	38
Rodziny zawodowe	4	12
Rodzinne Domy Dziecka	2	14
łącznie	55	98

W 2024 roku przeprowadzono 158 ocen sytuacji dzieci oraz 19 ocen funkcjonowania rodzin zastępczych. Pracownicy Sekcji wysłali 126 ankiet edukacyjnych do szkół oraz przeprowadzili 49 badań psychologicznych kandydatów i rodzin.

W ramach wsparcia specjalistycznego udzielono 63 porady psychologiczne, 33 porady prawne oraz zorganizowano 10 grup wsparcia dla rodzin zastępczych. Problemy zgłaszane przez rodziny dotyczyły głównie trudności edukacyjnych, zaburzeń zachowania, problemów emocjonalnych oraz relacji z rodziną naturalną.

Proces usamodzielniania objął 28 wychowanków pieczy. Pomoc finansową otrzymały: 4 osoby (usamodzielnienie), 10 osób (kontynuacja nauki), 7 osób (zagospodarowanie).

2. Sekcja ds. Osób Niepełnosprawnych i Pomocy Instytucjonalnej

Sekcja realizuje zadania z zakresu rehabilitacji społecznej oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami wynikające z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, jak również z programów finansowanych przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON). Sekcja pełni kluczową rolę w systemie pomocy społecznej powiatu, odpowiadając za organizację, koordynację i bezpośrednią obsługę osób wymagających wsparcia.

1) Realizacja zadań finansowanych ze środków PFRON

- dofinansowanie uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych osób niepełnosprawnych i ich opiekunów,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie w zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- zobowiązania dotyczące dofinansowania kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej

2) Program „Aktywny Samorząd”, „Samodzielność – Aktywność – Mobilność” (SAM), „Wyrównywanie różnic między regionami III”;

Sekcja odpowiada za pełną obsługę programu, w tym:

- prowadzenie naborów wniosków w module I (likwidacja barier utrudniających aktywność społeczną i zawodową),
- prowadzenie naborów w module II (dofinansowanie kosztów nauki na poziomie policealnym i wyższym),
- udzielanie szczegółowych informacji o zasadach programu, kryteriach oraz możliwości uzyskania wsparcia,
- przeprowadzanie oceny merytorycznej dokumentów,
- wystawianie decyzji o przyznaniu lub odmowie dofinansowania,
- przygotowywanie umów, kontrolę ich realizacji, w tym weryfikację faktur, zaświadczeń ze szkół oraz dokumentów finansowych,
- opracowywanie sprawozdań okresowych i rocznych na potrzeby PFRON.

Program ten jest jednym z najważniejszych narzędzi wspierających aktywizację społeczną oraz edukacyjną osób z niepełnosprawnościami, a jego realizacja stanowi znaczną część pracy sekcji.

3) Obsługa bezpośrednia mieszkańców

Sekcja zapewnia kompleksową obsługę interesantów, w tym:

- udzielanie porad dotyczących dostępnych form wsparcia,
- pomoc w kompletowaniu dokumentacji,
- wyjaśnianie procedur dotyczących ubiegania się o dofinansowania,
- kierowanie do innych instytucji, fundacji lub stowarzyszeń, gdy wsparcie wykracza poza kompetencje PCPR,
- prowadzenie kontaktu telefonicznego, e-mailowego i osobistego z klientami.

W wielu przypadkach pracownicy sekcji współpracują również z opiekunami, przedstawicielami ustawowymi oraz pracownikami jednostek pomocy społecznej w celu zapewnienia kompleksowego wsparcia.

3. Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pleszewie (PZON)

PZON wydaje orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności oraz dokumenty towarzyszące (legitymacje, karty parkingowe).

W 2024 roku Zespół realizował wyjątkowo intensywną pracę ze względu na:

- wzrost liczby wniosków,
- nałożenie nowych obowiązków związanych z ustalaniem poziomu potrzeby świadczenia wspierającego,
- konieczność wystawiania zaświadczeń o zachowaniu ważności orzeczeń, zgodnie z przepisami przejściowymi.

W 2024 roku Zespół zrealizował: 2305 wniosków o orzeczenie o stopniu niepełnosprawności, 1076 wystawionych legitymacji, 947 kart parkingowych.

4. Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Pleszewie

OIK pełni kluczową rolę, w systemie przeciwdziałania przemocy domowej i wsparcia kryzysowego. Ośrodek oferuje natychmiastową, bezpłatną pomoc psychologiczną, prawną, interwencyjną i środowiskową.

Zakres udzielanej pomocy obejmuje: interwencje kryzysowe stacjonarne i środowiskowe, pomoc psychologiczną, pomoc prawną, dyżur telefoniczny, pomoc w znalezieniu schronienia, program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy.

W 2024 roku udzielono: 153 porady stacjonarne interwenta, 199 porad telefonicznych, 96 porad psychologicznych, 14 porad prawnych.

Pod opiekę OIK trafiło **86 nowych osób**, z czego największą grupę stanowiły osoby z gminy Pleszew (67 osób).

Najczęstsze problemy zgłaszane w OIK: przemoc w rodzinie- 66 przypadków, konflikty rodzinne/rozwoły- 27 przypadków, uzależnienia- 23 przypadków, problemy wychowawcze- 14 przypadków, problemy socjalne- 19 przypadków.

OIK realizował także projekty profilaktyczne i programy finansowane zewnętrznie, w tym:

- program korekcyjno - edukacyjny za kwotę **15 000 zł**,
- projekt „Być o krok wcześniej” za kwotę **36 575 zł**.

5. Powiatowa Świetlica Środowiskowa dla Młodzieży Dojeżdżającej z Terenu Powiatu Pleszewskiego

Świetlica działa w strukturach PCPR od 2001 roku i pełni funkcję placówki wsparcia dziennego o profilu edukacyjno-wychowawczym i animacyjnym. Jej główne zadania to: zapewnienie bezpiecznego i konstruktywnego sposobu spędzania czasu wolnego przez młodzież dojeżdżającą do szkół ponadpodstawowych, rozwój kompetencji społecznych, profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych, prowadzenie i koordynacja Lokalnego Centrum Wolontariatu, wzmacnianie aktywności społecznej młodzieży.

W 2024 roku Świetlica: prowadziła zajęcia od poniedziałku do piątku w godzinach 8:00–16:00, zapewniała dostęp do komputerów, internetu, pakietu Office, gier planszowych i materiałów edukacyjnych, przeprowadziła liczne spotkania i warsztaty profilaktyczne, realizowała działania wolontariacko-społeczne, m.in. współorganizując Dzień Rodzicielstwa Zastępczego.¹³

¹³ Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie za rok 2024

Świetlica prowadziła także intensywne działania promocyjne w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych powiatu, docierając do młodzieży w wielu miejscowościach (Pleszew, Chocz, Lutynia, Kuchary, Gizałki, Lenartowice i inne).
W 2024 r. z pomocy społecznej skorzystało **6092** mieszkańców powiatu pleszewskiego, co stanowi **9,87%** ogółu mieszkańców.¹⁴

¹⁴ Ocena Zasobów Pomocy Społecznej powiatu pleszewskiego za rok 2024

2.7. Podsumowanie

Bieżąca analiza potrzeb społecznych oraz ocena dostępnych zasobów wsparcia są w sposób ciągły monitorowane i odzwierciedlane w corocznych sprawozdaniach z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, a także w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej. Dokumenty te stanowią podstawowe źródło wiedzy o aktualnej sytuacji mieszkańców, zmianach społecznych oraz dynamice zgłaszanych problemów.

Analiza ta umożliwia rzetelne planowanie działań, identyfikację grup wymagających szczególnego wsparcia oraz określanie priorytetów interwencji.

Kadra PCPR oraz Dyrekcja konsekwentnie podejmują działania, aby zapewnić wysoki poziom realizacji zadań i dostosowywać ofertę wsparcia do zmieniających się potrzeb mieszkańców powiatu. Systematyczne doskonalenie pracy, wprowadzanie nowych form pomocy oraz rozwój usług środowiskowych stanowią istotny element polityki społecznej na poziomie powiatu.

W celu zapewnienia kompleksowej opieki nad mieszkańcami PCPR ściśle współpracuje z szerokim katalogiem instytucji, służb i organizacji społecznych. Współpraca ta ma charakter systemowy i wielowymiarowy – obejmuje zarówno indywidualną pracę z rodzinami, jak i działania profilaktyczne, interwencyjne oraz edukacyjne.

Dzięki tak szeroko zakrojonej współpracy możliwe jest stopniowe poszerzanie katalogu świadczonych usług, wzmacnianie skuteczności podejmowanych działań oraz zwiększanie dostępności profesjonalnego wsparcia dla mieszkańców.

PCPR aktywnie wdraża nowe rozwiązania, realizuje projekty ponadstandardowe finansowane ze środków krajowych i unijnych oraz rozwija partnerstwa na rzecz integracji społecznej i zawodowej mieszkańców powiatu.

Stała diagnoza potrzeb i zasobów, regularna wymiana informacji między instytucjami oraz profesjonalna i zaangażowana kadra sprawiają, że PCPR w Pleszewie pozostaje kluczową instytucją wspierającą system pomocy społecznej, zdolną do szybkiego reagowania na pojawiające się problemy społeczne oraz do kreowania nowoczesnych i skutecznych rozwiązań.

3. Analiza SWOT

Opracowanie strategii rozwiązywania problemów społecznych wymaga stosowania **rzetelnych metod analizy**, opartych na danych, diagnozach i wiedzy eksperckiej.

Dokument strategiczny nie może bazować wyłącznie na intuicji czy ogólnych obserwacjach, ale powinien wynikać z systematycznych badań obejmujących zarówno potencjał wewnętrzny powiatu, jak i jego otoczenie społeczno-demograficzne, ekonomiczne oraz instytucjonalne.

W procesie planowania strategicznego stosuje się wiele metod analitycznych, z których część koncentruje się na wybranych obszarach funkcjonowania organizacji np. analiza zasobów ludzkich, finansów, infrastruktury, czy inwestycji. Istnieją jednak narzędzia **kompleksowe**, pozwalające spojrzeć na organizację całościowo. Do najczęściej stosowanych należą m.in.:

- **analiza SWOT**,
- **analiza BCG**,
- **analizy portfelowe**,
- **analiza PEST / PESTLE**.

Narzędzia te umożliwiają identyfikację szerszych trendów, zależności i uwarunkowań wpływających na funkcjonowanie jednostki samorządu terytorialnego.¹⁵

W niniejszej strategii kluczową rolę pełni **analiza SWOT**, będąca jednym z najbardziej praktycznych i powszechnie stosowanych narzędzi zarządzania strategicznego.

Jej celem jest ocena sytuacji powiatu poprzez:

- **analizę wewnętrzną**, czyli rozpoznanie **mocnych stron (Strengths)** oraz **słabych stron (Weaknesses)** związanych z zasobami, strukturą, kompetencjami, dostępnością usług i dotychczasową skutecznością działań.
- **analizę zewnętrzną**, czyli identyfikację **szans (Opportunities)** oraz **zagrożeń (Threats)** wynikających z otoczenia społecznego, ekonomicznego, prawnego i demograficznego.¹⁶

Analiza SWOT pozwala uchwycić zarówno potencjały rozwojowe, jak i bariery, które mogą utrudniać skuteczne przeciwdziałanie problemom społecznym. Narzędzie to daje również możliwość porównania, w jakim stopniu działania powiatu są spójne z oczekiwaniami mieszkańców, trendami społecznymi oraz z kierunkami wyznaczanymi przez polityki krajowe i regionalne.

W procesie budowania strategii analiza SWOT stanowi etap kluczowy i poprzedza formułowanie celów strategicznych i operacyjnych, a także katalogu działań w poszczególnych obszarach społecznych.

Wyniki SWOT umożliwiają także tworzenie logicznych powiązań między **diagnozą, celami, zasobami i realnymi możliwościami powiatu**, zgodnie z zasadą efektywności obowiązującą w sektorze publicznym.

Podstawą do przeprowadzenia analizy są:

- diagnoza społeczno-demograficzna powiatu,
- analiza danych z ostatnich lat (w tym sprawozdań PCPR, OZPS, danych GUS i BDL),
- ustalenia wynikające z konsultacji społecznych,
- wiedza ekspercka pracowników PCPR oraz partnerów systemu pomocy społecznej,

¹⁵ Zawadzki, J. *Podstawy teorii organizacji i zarządzania*. Kalisz: PWSZ, 2007.

¹⁶ Obłój, K. *Strategia organizacji: W poszukiwaniu trwałej przewagi konkurencyjnej*. Warszawa: Polskie Wydawnictwo Ekonomiczne, 2014.

– ustawowe zadania samorządu powiatowego.

Uwzględniając najważniejsze problemy społeczne oraz zasoby powiatu pleszewskiego, a także kompetencje jednostek pomocy społecznej na poziomie powiatu, wyodrębniono obszary tematyczne, dla których zostanie przeprowadzona odrębna i szczegółowa analiza SWOT. W niniejszej strategii szczegółowej analizie poddane zostaną obszary, którymi zajmują się jednostki organizacyjne powiatu pleszewskiego oraz instytucje współpracujące w systemie polityki społecznej, w tym:

1. **System wsparcia rodziny**, obejmujący analizę sytuacji systemu pieczy zastępczej w powiecie pleszewskim, wsparcia dla rodzin oraz współpracy międzyinstytucjonalnej.
2. **Obszar przeciwdziałania przemocy domowej**, w tym funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie.
3. **Obszar rynku pracy**, obejmujący sytuację zawodową mieszkańców, zjawisko bezrobocia oraz dostępność usług aktywizujących.
4. **Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba**, w tym zasoby infrastruktury społecznej, dostępność usług rehabilitacyjnych, wsparcia środowiskowego i instytucjonalnego.

Analiza tych obszarów pozwoli wskazać zarówno mocne fundamenty polityki społecznej powiatu pleszewskiego, jak i czynniki wymagające wzmocnienia lub zmiany w perspektywie najbliższych lat.

3.1. System wsparcia rodziny¹⁷

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> – Zapewnienie dzieciom opieki w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej – Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego – Wykwalifikowana kadra PCPR – Zatrudnienie koordynatorów pieczy zastępczej – Szkolenia i warsztaty dla rodziców zastępczych – Przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu rodziców zastępczych – Szkolenia dla kandydatów na rodziców zastępczych – Grupy wsparcia dla rodzin zastępczych i rodziców biologicznych – Wspieranie pełnoletnich wychowanków – Praca na rzecz powrotu dzieci do rodziny biologicznej – Zatrudnianie specjalistów (psycholog, pedagog, radca prawny) – Współpraca z NGO i instytucjami (szkoły, poradnie) – Współpraca z asystentami rodziny w gminach 	<ul style="list-style-type: none"> – Zaniedbywanie obowiązków przez rodziców biologicznych – Zbyt późne uruchamianie wsparcia dla rodzin – Brak zaangażowania rodziców biologicznych w kontakty z dziećmi – Brak kandydatów na rodziny zastępcze – Rodziny spokrewnione w podeszłym wieku – Brak świadomości społecznej nt. pieczy zastępczej – Niechęć do korzystania z poradnictwa – Brak mieszkań dla pełnoletnich wychowanków – Brak pracy dla osób opuszczających pieczę – Trudności z dostępem do specjalistów – Niewystarczająca kadra specjalistyczna
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> – Wzrost zainteresowania funkcją rodziny zastępczej – Zwiększenie świadomości społecznej – Rozszerzanie współpracy ze specjalistami – Tworzenie nowych miejsc w rodzinach zastępczych – Współpraca z NGO – Możliwość zwiększania oferty wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> – Niedobór kandydatów na rodziny zastępcze – Niewystarczające finansowanie systemu – Długi czas oczekiwania na specjalistów – Problemy wychowawcze w pieczy – Wypalenie rodziców zastępczych – Trudna współpraca z rodzinami biologicznymi – Ubóstwo i nieporadność rodzin – Nieuregulowana sytuacja prawna dzieci – Roszczeniowość rodzin

¹⁷ Program Rozwoju Pieczy Zastępczej w Powiecie Pleszewskim na lata 2024-2026

3.2. Przeciwdziałanie przemocy domowej¹⁸

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">– Stałe miejsce prowadzenia interwencji – funkcjonujący Ośrodek Interwencji Kryzysowej (OIK) w Pleszewie– Wykwalifikowani i doświadczeni pracownicy OIK– Rozwinięta współpraca z OPS, Policją, Prokuraturą, Sądem, szkołami i NGO– Wypracowane procedury reagowania w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia– Rosnąca świadomość społeczna i zaufanie do placówki	<ul style="list-style-type: none">– Brak ogólnokrajowych standardów interwencji kryzysowej– Brak całodobowego dostępu do interwencji oraz schronienia– Ograniczone zasoby lokalowe i finansowe– Niewystarczająca promocja usług interwencyjnych– Brak terapii psychologicznej po interwencji kryzysowej– Niedobór specjalistów typu psychiatra– Brak tłumaczy podczas interwencji z osobami obcojęzycznymi
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– Możliwość wdrożenia ogólnokrajowych standardów interwencji– Szansa na utworzenie całodobowego OIK– Wzmacnianie współpracy z NGO i wolontariatem– Dostęp do środków rządowych i funduszy UE– Wzrost znaczenia działań dot. zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy– Promocja usług OIK poprzez media społecznościowe i internet– Rosnące zapotrzebowanie na działania edukacyjne i profilaktyczne	<ul style="list-style-type: none">– Wysokie koszty uruchomienia całodobowego OIK– Wzrost liczby osób w kryzysie przy ograniczonych zasobach– Ryzyko wypalenia zawodowego pracowników OIK– Trudny dostęp do specjalistów (np. psychiatrów dziecięcych)– Brak systemowych rozwiązań dla osób wymagających długoterminowego wsparcia po interwencji

¹⁸ Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024–2030”

3.3. Rynek pracy

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">– Niska stopa bezrobocia– Wysoki odsetek mikroprzedsiębiorstw (ponad 7028 podmiotów)– Silny sektor MŚP i samozatrudnienia– Zróżnicowana struktura gospodarki – przemysł, budownictwo, usługi– Rozwój aktywnych form wsparcia rynku pracy takich jak: szkolenia, staże, dotacje– Bliskość dużych rynków pracy (Kalisz, Ostrów)– Współpraca klastrów, grup producenckich i lokalnych przedsiębiorców	<ul style="list-style-type: none">– Odpływ młodych i wykwalifikowanych pracowników– Niedobór terenów inwestycyjnych z odpowiednią infrastrukturą– Ograniczona dostępność transportowa i brak planu transportowego– Starzenie się społeczeństwa i spadek populacji w wieku produkcyjnym– Niedopasowanie kompetencji do potrzeb rynku pracy– Ograniczony kapitał inwestycyjny lokalnych firm– Niski poziom innowacyjności i cyfryzacji Małych i Średnich Przedsiębiorstw
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– Fundusze UE na aktywizację, szkolenia i rozwój przedsiębiorczości– Rozwój usług opiekuńczych i sektorów społecznych– Wzrost znaczenia pracy zdalnej i hybrydowej– Możliwość przyciągania inwestorów dzięki niższym kosztom regionalnym– Współpraca szkół branżowych z pracodawcami– Rozwój sektorów OZE, e-commerce, logistyki i usług medycznych– Rozwój sztucznej inteligencji (AI) i narzędzi cyfrowych jako impuls do wzrostu produktywności	<ul style="list-style-type: none">– Brak wykwalifikowanej kadry w zawodach technicznych– Konkurencja ze strony większych ośrodków miejskich– Wzrost kosztów prowadzenia działalności– Ryzyko upadku firm handlowych i usługowych– Postępujący niż demograficzny– Automatyzacja mogąca zredukować liczbę miejsc pracy– Dynamiczny rozwój sztucznej inteligencji i automatyzacji mogący prowadzić do ograniczenia zapotrzebowania na pracę w zawodach rutynowych, niskokwalifikowanych

3.4. Niepełnosprawność oraz długotrwała i ciężka choroba

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">– Rozwinięta i zróżnicowana sieć instytucji wsparcia (ŚDS-y, WTZ-y, DPS-y, PŚDS, PCPR, NGO, Zespół Placówek Specjalnych)– Wysoko wykwalifikowana kadra– Dobra współpraca instytucjonalna– Szeroka oferta rehabilitacji, terapii, usług asystenckich– Rosnąca dostępność infrastruktury– Realizacja programów rządowych i unijnych	<ul style="list-style-type: none">– Brak Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ)– Niedobór asystentów osobistych– Problemy transportowe dla Osób z Niepełnosprawnością– Długi czas oczekiwania na specjalistów– Niskie wynagrodzenia kadry– Brak mieszkań wspomaganych– Niedobór sprzętu specjalistycznego
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">– Możliwość pozyskania środków zewnętrznych (EFS+, PFRON)– Rozszerzanie usług asystenckich i wytchnieniowych– Wzrost świadomości społecznej– Rozwój e-zdrowia i teleterapii– Potencjał do utworzenia ZAZ i Centrów Integracji Społecznej– Rozwój szkolnictwa specjalnego	<ul style="list-style-type: none">– Wysokie koszty utrzymania usług– Wzrost liczby osób wymagających wsparcia– Brak specjalistów (psychiatria, neurologia)– Wypalenie zawodowe pracowników– Roszczeniowość części klientów– Trudności infrastrukturalne gmin

4. Prognozy, misja, wizja i obszary strategiczne.

4.1. Misja i wizja

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jest liderem w organizowaniu i realizowaniu systemu polityki społecznej powiatu pleszewskiego, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb mieszkańców i wykorzystania potencjału środowiska lokalnego.

Powiat pleszewski dąży do stałej poprawy warunków życia mieszkańców poprzez wspieranie rodzin oraz osób wymagających pomocy, a także poprzez tworzenie warunków sprzyjających zrównoważonemu rozwojowi.

4.2. Identyfikacja celów strategicznych

Kolejnym etapem tworzenia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego jest wyodrębnienie kluczowych obszarów strategicznych, które wymagają szczególnej interwencji i planowego wsparcia. Wskazanie obszarów priorytetowych opiera się na diagnozie społecznej powiatu, analizie SWOT oraz danych ze sprawozdań PCPR i innych instytucji lokalnych systemu wsparcia.

Jednym z priorytetowych obszarów jest **wsparcie rodziny**, rozumiane jako działania na rzecz ochrony dziecka, wzmacniania kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców oraz tworzenia optymalnych warunków rozwoju dla najmłodszych mieszkańców powiatu.

Rodzina jest podstawowym środowiskiem wychowawczym i pierwszym systemem wsparcia dla dziecka. To w niej kształtowane są postawy, kompetencje społeczne i emocjonalne oraz zdolność radzenia sobie z wyzwaniami życiowymi. Efektywna polityka społeczna powiatu musi zatem uwzględniać zróżnicowane potrzeby rodzin – zarówno tych prawidłowo funkcjonujących, jak i wymagających szczególnego wsparcia.

Znaczenie działań na rzecz rodzin wzmacnia dodatkowo obserwowany w powiecie niż demograficzny, starzenie się społeczeństwa oraz zwiększająca się liczba rodzin złożonych z osób wymagających wsparcia z powodu niepełnosprawności, długotrwałej choroby czy kryzysu opiekuńczego. Wzrost liczby interwencji, świadczeń i usług wskazuje, że potrzeby rodzin stają się bardziej złożone i wymagają profesjonalnej oraz skoordynowanej pomocy. W zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat ponosi kluczową odpowiedzialność za organizację, nadzór i rozwój rodzinnych form opieki nad dzieckiem oraz za wsparcie dzieci i młodzieży wychowywanych poza rodziną biologiczną. Do zadań tych należy m.in.:

1. Organizacja i rozwój rodzinnej pieczy zastępczej

- prowadzenie naboru kandydatów na rodziny zastępcze zawodowe, niezawodowe oraz do prowadzenia rodzinnych domów dziecka,
- kwalifikowanie kandydatów oraz wydawanie stosownych zaświadczeń,
- organizowanie i prowadzenie szkoleń wstępnych oraz specjalistycznych,
- zapewnianie rodzinom zastępczym wsparcia psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i szkoleniowego,
- przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu opiekunów, w tym poprzez grupy wsparcia i szkolenia,
- zatrudnianie i szkolenie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej,
- monitorowanie sytuacji dzieci przebywających w pieczy poprzez sporządzanie ocen okresowych.

2. Praca na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej

- współpraca z asystentami rodziny,
- diagnoza sytuacji wychowawczej i rodzinnej,
- prowadzenie poradnictwa i terapii dla rodziców biologicznych,
- organizowanie kontaktów z dzieckiem,
- wspieranie odbudowy ról rodzicielskich.

3. Wsparcie pełnoletnich wychowanków opuszczających pieczę

- przygotowanie do samodzielności,
- pomoc finansowa i rzeczowa,
- pomoc w uzyskaniu mieszkania, pracy i terapii,
- indywidualne programy usamodzielnienia.

4. Prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej

- badania psychologiczne i pedagogiczne kandydatów,
- analiza predyspozycji do pełnienia określonych funkcji,
- wsparcie specjalistów w pracy z rodzinami zastępczymi i dziećmi.

5. Współpraca międzyinstytucjonalna

Powiat buduje i koordynuje sieć współpracy z lokalnymi jednostkami i instytucjami:

- ośrodkami pomocy społecznej,
- sądami i ich organami pomocniczymi,
- placówkami oświatowymi,
- podmiotami leczniczymi,
- Policją i organizacjami pozarządowymi,
- organizacjami wspierającymi rodziny i dzieci.

6. Zapewnienie opieki zastępczej w sytuacjach nagłych

- organizowanie rodzin pomocowych,
- organizowanie tymczasowej opieki w przypadku niezdolności rodziny zastępczej do czasowego sprawowania pieczy.

W oparciu o diagnozę społeczną, analizę SWOT oraz potrzeby zgłaszane przez rodziny i instytucje lokalne, powiat pleszewski kierunkuje działania strategiczne na lata 2026–2030 w następujących obszarach:

1. Wzmocnienie rodzin biologicznych i zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy

- rozwój usług asystentów rodziny,
- wzmocnianie kompetencji rodziców w ramach profilaktyki i edukacji,
- szybkie interwencje w sytuacjach kryzysowych,
- rozwój usług środowiskowych i specjalistycznych.

2. Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej

- pozyskiwanie nowych kandydatów,
- poprawa wizerunku i prestiżu rodzicielstwa zastępczego,
- podnoszenie kwalifikacji opiekunów i koordynatorów,
- tworzenie stabilnych warunków dla rodzin zawodowych.

3. Profesjonalizacja i rozwój usług specjalistycznych

- poszerzenie dostępności wsparcia psychologicznego, psychiatrycznego i terapeutycznego,
- zwiększenie dostępności konsultacji prawnych,
- łatwiejszy dostęp do superwizji dla pracowników i rodzin zastępczych.

4. Skuteczniejsze przygotowanie wychowanków do samodzielności

- lepsza dostępność mieszkań treningowych i wspomaganych,
- wsparcie w wejściu na rynek pracy i w edukacji,
- mentoring i programy aktywizujące.

5. Wzmocnienie współpracy międzyinstytucjonalnej

- rozwój procesów interdyscyplinarnych,
- wymiana informacji,
- wspieranie koalicji lokalnych na rzecz dziecka i rodziny.

Kolejnym kluczowym obszarem strategicznym jest **promocja zatrudnienia i wzmocnienie lokalnego rynku pracy**, który pozostaje jednym z najważniejszych czynników wpływających na jakość życia mieszkańców powiatu pleszewskiego. Rynek pracy w powiecie cechuje stosunkowo niska stopa bezrobocia, zgodna z trendami województwa wielkopolskiego, jednego z najsilniejszych gospodarczo regionów w kraju.

W latach 2023–2024 r. stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie pleszewskim oscylowała wokół **3,3–3,8%**, co jest wynikiem zbliżonym do średniej krajowej, jednak nieco wyższym niż przeciętna w Wielkopolsce tj. ok. 3%. Niska stopa bezrobocia nie oznacza jednak braku wyzwań gdyż struktura osób zarejestrowanych w PUP wciąż wskazuje na obecność grup wymagających szczególnego wsparcia.

Podobnie jak w latach poprzednich, jednym z najważniejszych wyzwań jest **bezrobocie młodych dorosłych**, szczególnie osób w wieku 18–30 lat. W tej grupie obserwuje się rosnące trudności związane z wejściem na rynek pracy, m.in. brak doświadczenia, niedopasowanie kwalifikacji oraz mobilności zawodowej. Młodzi stanowią nadal istotny odsetek rejestrujących się w PUP Pleszew i pozostają ważną grupą docelową lokalnej polityki zatrudnieniowej.

Wśród innych kategorii osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy nadal znaczący udział mają:

- osoby długotrwale bezrobotne (ok. 30–35% wszystkich bezrobotnych),
- osoby bez kwalifikacji lub z niskimi kompetencjami zawodowymi ok. 35–40%,
- osoby po 50. roku życia (ok. 18–20%),
- osoby samotnie wychowujące dzieci,
- osoby z niepełnosprawnościami,
- osoby powracające na rynek pracy po długiej przerwie np. opieka nad dziećmi/rodziną, choroba, czy pobyt w pieczy zastępczej).

Wyniki analizy rynku pracy wskazują również na inne istotne wyzwania:

- **niedobór wykwalifikowanej kadry w zawodach technicznych, medycznych, opiekuńczych i produkcyjnych,**
- **odpływ siły roboczej do dużych ośrodków miejskich,**
- **niedopasowanie kompetencji absolwentów do potrzeb lokalnych pracodawców.**

Pomimo tych ograniczeń, powiat dysponuje znaczącymi potencjałami rozwojowymi w obszarze rynku pracy, wśród których wymienić można:

- dynamicznie rozwijający się sektor **małych i średnich przedsiębiorstw,**
- duża aktywność **lokalnych przedsiębiorców i grup producenckich,**
- rosnące zainteresowanie **ekonomią społeczną** i tworzeniem miejsc pracy dla osób zagrożonych wykluczeniem,
- rozwój form pomocy związany z nowymi przepisami, w tym doradztwa zawodowego, szkoleń, staży i programów aktywizacji.

Aktywizacja lokalnego rynku pracy staje się zatem nadal jednym z kluczowych zadań strategicznych. Działania powinny być ukierunkowane zwłaszcza na osoby o największym ryzyku wykluczenia społecznego i zawodowego: młodych dorosłych, osoby długotrwale

bezrobotne, osoby z niepełnosprawnościami, pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej oraz osoby o niskich kwalifikacjach.

Priorytetem pozostaje także wspieranie przedsiębiorczości lokalnej oraz rozwijanie sektorów bazujących na nowych kompetencjach.

W działania strategiczne wpisują się również instrumenty **ekonomii społecznej**, które pozwalają na powrót do aktywności osobom mającym trudności z funkcjonowaniem na otwartym rynku pracy, m.in. poprzez Centra Integracji Społecznej, Warsztaty Terapii Zajęciowej, Zakład Aktywności Zawodowej (którego utworzenie jest realną potrzebą w naszym powiecie), spółdzielnie socjalne oraz inicjatywy NGO.

W świetle aktualnych trendów gospodarczych i demograficznych konieczne jest łączenie działań aktywizacyjnych z profilaktyką wykluczenia zawodowego, wzmacnianiem kompetencji podstawowych i społecznych, rozwijaniem współpracy z pracodawcami oraz tworzeniem lokalnych partnerstw rynku pracy.

Kwestia integracji społecznej i zawodowej osób z niepełnosprawnościami oraz osób przewlekle lub ciężko chorych stanowi jedno z kluczowych, wielopłaszczyznowych wyzwań strategicznych powiatu pleszewskiego. Grupa ta jest liczna, zróżnicowana pod względem potrzeb, a jednocześnie wymaga szerokiej i skoordynowanej interwencji ze względu na ograniczenia zdrowotne, społeczne i zawodowe.

Według **Oceny Zasobów Pomocy Społecznej województwa wielkopolskiego za 2024 rok**, niepełnosprawność zajmuje **trzecie miejsce** wśród najczęstszych powodów udzielania pomocy i wsparcia, zaraz po długotrwałej lub ciężkiej chorobie oraz ubóstwie. W skali województwa w 2024 roku z tej przyczyny pomoc otrzymało **27 226 rodzin** (wzrost w stosunku do lat poprzednich). Dane dla powiatu pleszewskiego, zgodne ze sprawozdawczością PCPR potwierdzają stałą, wysoką liczbę osób wymagających wsparcia z uwagi na niesamodzielność, trudności w codziennym funkcjonowaniu lub trwałe ograniczenia zdrowotne.

Osoby z niepełnosprawnościami oraz osoby przewlekle chore często znajdują się w niekorzystnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, dotyczy to zarówno niskiej aktywności zawodowej, jak i ograniczonej oferty zatrudnienia wspomaganego. W naszym powiecie brakuje np. Zakładu Aktywności Zawodowej, a zapotrzebowanie na usługi aktywizacyjne (np. asystencja osobista, usługi opiekuńcze specjalistyczne, rehabilitacja środowiskowa, wsparcie psychologiczne) rośnie z każdym rokiem.

Z perspektywy samorządu powiatowego szczególnie ważne jest prowadzenie działań umożliwiających pełne uczestnictwo tej grupy w życiu społecznym i zawodowym, m.in. poprzez:

- rozwój usług społecznych i asystenckich,
- rehabilitację społeczną i zawodową,
- likwidację barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych,
- rozwój instytucji wsparcia np. Centra Integracji Społecznej,
- współpracę z organizacjami pozarządowymi,
- rozszerzanie dostępności do usług specjalistycznych.

Wzrost liczby osób starszych w strukturze demograficznej powiatu wymaga pilnego podejmowania działań związanych z profilaktyką zdrowotną, zapobieganiem samotności, dostępnością usług opiekuńczych i rozwojem oferty wsparcia dla seniorów.

Prognozy GUS wskazują, że wskaźnik obciążenia demograficznego (liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym wynosił 57 w 2017 roku, a programy przewidują, że wzrosnie do **ponad 70** w 2030 roku.

Oznacza to gwałtowny wzrost liczby osób zależnych, wymagających opieki, usług środowiskowych, usług zdrowotnych oraz specjalistycznego wsparcia.

Na terenie powiatu rośnie również liczba osób w wieku 60+ korzystających z pomocy społecznej, co potwierdzają zarówno dane z Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, jak i sprawozdanie PCPR za 2024 r. Proces ten jest trwały i wymaga odpowiedzi długoterminowej, w postaci rozwijania opieki długoterminowej, geriatrycznej, wsparcia środowiskowego i profilaktyki zdrowia seniorów.

Istotnym obszarem strategicznym w kontekście niepełnosprawności, długotrwałej choroby oraz starzenia się społeczeństwa jest również aktywność obywatelska mieszkańców, ich uczestnictwo w kulturze, edukacji, sporcie i rekreacji.

Kapitał społeczny, rozumiany jako gotowość do współpracy, zaangażowania i odpowiedzialności za lokalną wspólnotę, ma kluczowe znaczenie dla:

- integracji społecznej,
- profilaktyki zdrowotnej i psychicznej,
- dobrostanu rodzin,
- przeciwdziałania izolacji i samotności,
- budowania odporności społecznej,
- aktywizacji osób z niepełnosprawnościami i przewlekle chorych.

Powiat pleszewski projektując usługi społeczne na najbliższe lata, musi uwzględnić:

- wzmacnianie edukacji obywatelskiej i zdrowotnej,
- rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej,
- wspieranie inicjatyw mieszkańców i wolontariatu,
- współpracę z organizacjami społecznymi,
- działania skierowane do młodzieży oraz seniorów.

Wysoki i rosnący poziom aktywizacji społecznej mieszkańców będzie sprzyjać skuteczniejszej integracji osób z niepełnosprawnościami, seniorów i osób chorych, tworząc tym samym system wzajemnego wsparcia i solidarności międzypokoleniowej.

Również **interwencja kryzysowa** stanowi jeden z kluczowych obszarów strategicznych w ramach działań powiatu na rzecz ochrony zdrowia, życia i bezpieczeństwa mieszkańców. Jej rola polega na zapewnieniu natychmiastowego i krótkoterminowego wsparcia osobom znajdującym się w sytuacjach nagłego kryzysu sytuacyjnego lub rozwojowego przekraczającego ich możliwość radzenia sobie. Kryzys może dotknąć każdego, nagła utrata bliskiej osoby, wypadek, choroba, przemoc domowa, próba samobójcza czy inna sytuacja traumatyczna często przekraczają indywidualne zdolności radzenia sobie. Pomoc udzielona w odpowiednim momencie pozwala ograniczyć rozwój poważnych zaburzeń psychicznych, przeciwdziałać eskalacji przemocy, a także chronić życie i zdrowie osób najbardziej narażonych. Dla wielu osób interwencja kryzysowa jest pierwszym kontaktem z systemem wsparcia i może zdecydować o tym, czy sięgną po dalszą pomoc czy pogłębią izolację i cierpienie.

Włączenie interwencji kryzysowej do działań strategicznych programu ma na celu:

1. Zapobieganie eskalacji sytuacji kryzysowych, takich jak: przemoc domowa, myśli i próby samobójcze, handel ludźmi, uzależnienia i współuzależnienia od substancji

psychoaktywnych, problemy wychowawcze, żałoba i kryzysy rozstania i straty, kryzysy środowiskowe i katastrofy,

2. Zwiększenie dostępności do szybkiej i specjalistycznej pomocy,

3. Budowania zintegrowanego systemu wsparcia, opartego na współpracy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie z ośrodkami pomocy społecznej powiatu pleszewskiego, policji, ochrony zdrowia, sądów i organizacji pozarządowych,

4. Wdrażanie skutecznych procedur reagowania i wsparcia, szczególnie wobec dzieci, osób starszych, osób z niepełnosprawnością, osób doznających przemocy domowej

W perspektywie długofalowej budowanie lokalnego wsparcia w postaci interwencji kryzysowej przyczynia się do:

- **zwiększania odporności psychicznej społeczności lokalnej,**
- **zapewnienia równości szans w dostępie do pomocy specjalistycznej także dla mieszkańców o niższym statusie społecznym,**
- **zmniejszenia kosztów społecznych i ekonomicznych skutków niezaopiekowanego kryzysu,**
- **wzmacniania działań profilaktycznych i edukacyjnych w zakresie zdrowia psychicznego i przeciwdziałania przemocy domowej,**
- **zwiększenia bezpieczeństwa społecznego, zmniejszając ryzyko bezdomności, depresji czy zachowań destrukcyjnych,**
- **wzmacniania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy domowej, uzależnieniom i kryzysom rodzinnym.**

Zidentyfikowanie i włączenie obszaru interwencji kryzysowej w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego świadczy o odpowiedzialnym i systemowym podejściu do potrzeb mieszkańców oraz tworzeniu lokalnej sieci bezpieczeństwa.

To nie tylko ratowanie jednostki w kryzysie, ale też budowanie odporności całej wspólnoty lokalnej, opartej na solidarności, reagowaniu i wzajemnym wsparciu.

5. Cele strategiczne, cele operacyjne i zadania Strategii

5.1. Cel strategiczny I

Budowanie lokalnego systemu wsparcia poprzez prowadzenie interwencji kryzysowej wobec mieszkańców powiatu pleszewskiego

Cel strategiczny I będzie realizowany przez następujące cele operacyjne:

1. Podniesienie skuteczności działań interwencji kryzysowej
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej
3. Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze przemocy domowej
4. Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową
5. Usprawnienie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy

Cel operacyjny 1		
Podniesienie skuteczności działań interwencji kryzysowej		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Zapewnienie stałego miejsca prowadzenia interwencji – funkcjonowanie Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Pleszewie	2026-2030	PCPR
Utrzymanie wykwalifikowanej kadry interwencji kryzysowych	2026-2030	PCPR
Stała współpraca międzyinstytucjonalna (Policja, Prokuratura, Sąd, szkoły, NGO)	2026-2030	PCPR, OIK, Policja, Prokuratura, Sąd, Szkoły, NGO
Działania zwiększające świadomość społeczną dotyczącą interwencji Kryzysowej	2026-2030	PCPR, OIK, NGO, samorządy gminne

Cel operacyjny 2
Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób
doznających przemocy domowej

Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Prowadzenie poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego	2026-2030	PCPR, OIK, OPS-y, NGO
Wszczywanie procedur "Niebieskiej Karty"	2026-2030	PCPR, Powiat Pleszewski
Tworzenie Punktów Konsultacyjnych dla osób zagrożonych lub doznających przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK
Upowszechnianie informacji o dostępnych formach wsparcia poprzez: ulotki, internet, kampanie promujące, informacje w prasie lokalnej	2026-2030	PCPR, OIK, NGO, samorządy
Prowadzenie lokalnego telefonu informacyjnego dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK
Prowadzenie grup samopomocowych dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK
Umieszczanie osób doznających przemocy domowej w specjalistycznych ośrodkach wsparcia oraz w całodobowych ośrodkach interwencji kryzysowej	2026-2030	PCPR, OIK
Prowadzenie wsparcia indywidualnego dla osób zagrożonych i doznających przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK

Cel operacyjny 3 Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze przemocy domowej		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Podejmowanie inicjatyw w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej	2026-2030	PCPR, Szkoły, NGO, Policja
Upowszechnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (ulotki, broszury)	2026-2030	PCPR, OPS-y, OIK
Rozwijanie edukacji społeczności lokalnej, poprzez spotkania, warsztaty, pogadanki	2026-2030	PCPR, Szkoły, NGO
Cel operacyjny 4 Zwiększenie skuteczności oddziaływań na osoby stosujące przemoc domową		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Przekazywanie aktualnej oferty oddziaływań dla sprawców przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK
Realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych	2026-2030	PCPR, OIK, psychologowie
Realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego	2026-2030	PCPR, OIK, NGO
Kierowanie sprawców przemocy do udziału w programach oddziaływań	2026-2030	PCPR, OIK, OPS-y, Policja, Sąd, Zespół Interdyscyplinarny
Wykaz sprawców przemocy objętych procedurą "Niebieskiej Karty"	2026-2030	OIK, PCPR, Policja, OPS-y, Zespoły Interdyscyplinarne
Sprawcy, którzy ukończyli program korekcyjno-edukacyjny	2026-2030	PCPR, OPS-y, poradnie terapii uzależnień
Monitoring osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny	2026-2030	PCPR, OPS-y, Zespoły Interdyscyplinarne, kuratorzy

Cel operacyjny 5
Usprawnienie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania
przemocy domowej

Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Sotkania Powiatowego Zespołu Konsultacyjnego ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej i ochrony osób doznających przemocy	2026-2030	PCPR, OIK
Sporządzenie diagnozy szkoleniowej specjalistów pracujących w obszarze przemocy domowej	2026-2030	PCPR, OIK
Prowadzenie superwizji	2026-2030	PCPR, OIK
Wymiana danych i analiza zjawiska przemocy domowej w powiecie	2026-2030	PCPR, OPS-y, Policja, Prokuratura, Sąd

5.2. Cel strategiczny II

Zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem.

Cel strategiczny II realizowany będzie poprzez następujące cele operacyjne:

1. Doskonalenie systemu opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej.
2. Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie pleszewskim.
3. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w pełnieniu przez nie funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
4. Rozwijanie współpracy z rodziną naturalną.
5. Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielniającym się wychowankom pieczy zastępczej.

Cel operacyjny 1		
Doskonalenie systemu opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej		
Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy/ Partnerzy
Zapewnienie odpowiedniej ilości miejsc w pieczy zastępczej Poprawa postrzegania świadomości społecznej o pieczy zastępczej Dążenie do powrotu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziców naturalnych lub w przypadku uregulowania sytuacji prawnej dążenie do przysposobienia dziecka Wsparcie specjalistyczne dla dzieci i młodzieży umieszczonej w pieczy zastępczej	2026-2030	PCPR, instytucje i organizacje pozarządowe
Cel operacyjny 2		
Promowanie idei rodzinnych form pieczy zastępczej w powiecie pleszewskim		
Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy
Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego poprzez akcje informacyjne np. na fanpage PCPR Pleszew Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej poprzez udział w okolicznych rodzinnych festynach itp. Pozyskiwanie kandydatów do rodzinnej pieczy zastępczej Zamieszczanie publikacji na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie, lokalnej prasie portalach społecznościowych takich jak fanpage PCPR Pleszew Nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej, zawodowej i do prowadzenia rodzinnego domu dziecka	2026-2030	PCPR, Instytucje i organizacje pozarządowe i lokalne media

Przeprowadzenie kwalifikacji dotyczącej udziału w szkoleniu zgodnie z obowiązującą procedurą Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Pleszewie oraz kwalifikowanie kandydatów na rodzinę zastępczą		
Prowadzenie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przez wykwalifikowaną kadre		
Cel szczegółowy 3		
Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w pełnionych przez nich funkcjach		
Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy
Zapewnienie dostępu do specjalistycznej pomocy (prawnej, psychologicznej, rodzinnej) Organizowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych Organizowanie szkoleń mających na celu podniesienie kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców zastępczych, Integracja środowiska rodzin zastępczych Zatrudnienie osób do pomocy przy opiece nad dziećmi oraz przy pracach gospodarskich na wniosek rodziny zastępczej i prowadzących rodzinny dom dziecka Zapewnienie wykwalifikowanych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej Udział pracowników sekcji ds. Pieczy Zastępczej w szkoleniach podnoszących kwalifikacje Współpraca z Centrum Wolontariatu w organizowaniu wsparcia dla rodzin zastępczych Udzielanie świadczeń finansowych, obligatoryjnych i fakultatywnych rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinny dom dziecka	2026-2030	PCPR Instytucje i organizacje pozarządowe i lokalne media
Cel operacyjny 4		
Rozwijanie współpracy z rodziną naturalną		
Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy
Umożliwienie i pomoc w kontaktach z dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej Współpraca z rodzicami naturalnymi dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej na rzecz powrotu dziecka do domu rodzinnego	2026-2030	PCPR, instytucje i organizacje pozarządowe

<p>Tworzenie warunków do prowadzenia grup wsparcia mających na celu Podnoszenie kompetencji rodzicielskich, opiekuńczo- wychowawczych Udział asystenta rodziny w posiedzeniu zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej i oceny rodziny zastępczej i prowadzącego rodzinny dom dziecka</p>		
<p>Cel operacyjny 5 Zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielniających się wychowanków pieczy zastępczej</p>		
Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy /Partnerzy
<p>Wspieranie w uzyskaniu przez osobę usamodzielnianą wykształcenia lub kwalifikacji zawodowych , pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, odpowiednich warunków mieszkaniowych Zapewnienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa Wsparcie pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, opiekuna usamodzielnienia w procesie usamodzielniania wychowanków Realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia, Aktualizacja indywidualnego programu usamodzielnienia Udzielanie świadczeń dla usamodzielnianych wychowanków</p>	<p>2026-2030</p>	<p>PCPR, instytucje i organizacje pozarządowe</p>

5.3. Cel Strategiczny III

Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Cel strategiczny III realizowany będzie przez następujące cele operacyjne:

1. Zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy
2. Dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy
3. Wspieranie przedsiębiorczości i rozwoju lokalnego rynku pracy
4. Wzmocnienie zatrudnienia wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Cel operacyjny 1		
Zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Realizacja programów aktywizacji zawodowej finansowanych z Funduszu Pracy, EFS+ i środków własnych	2026–2030	PUP, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy
Organizacja staży, prac interwencyjnych, robót publicznych i szkoleń zawodowych	2026–2030	PUP, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy
Rozszerzenie poradnictwa indywidualnego i grupowego dla osób w trudnej sytuacji na rynku pracy	2026–2030	PUP, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy
Tworzenie lokalnych partnerstw z pracodawcami w celu identyfikacji aktualnych potrzeb kadrowych	2026–2030	PUP, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy
Programy aktywizacji dla grup wymagających specjalnego wsparcia (osoby 18–30, 50+, samotne matki, osoby powracające na rynek pracy)	2026–2030	PUP, PCPR, OPS-y, organizacje pozarządowe, lokalni pracodawcy

Cel operacyjny 2		
Dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Organizacja szkoleń	2026–2030	PUP, szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Kształcenie ustawiczne i kursy kwalifikacyjne we współpracy ze szkołami ponadpodstawowymi i centrami kształcenia ustawicznego	2026–2030	szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Programy dla osób młodych: doradztwo, mentoring, warsztaty kompetencji miękkich	2026–2030	PUP, szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Wspieranie pracodawców w podnoszeniu kwalifikacji pracowników	2026–2030	PUP, szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Rozwój kompetencji cyfrowych mieszkańców	2026–2030	PUP, szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Współpraca z instytucjami edukacyjnymi i przedsiębiorcami w zakresie prognozowania zapotrzebowania na zawody i kompetencje	2026–2030	PUP; szkoły i placówki edukacyjne, PCPR, organizacje pozarządowe, przedsiębiorcy
Cel operacyjny 3		
Wspieranie przedsiębiorczości i rozwoju lokalnego rynku pracy		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej	2026–2030	PUP, izby gospodarcze, LGD, organizacje pozarządowe
Wspieranie inkubacji przedsiębiorstw, w tym firm z branż kreatywnych i usługowych	2026–2030	Starostwo Powiatowe, izby gospodarcze, LGD, organizacje pozarządowe

Współpraca z lokalnymi grupami działania, izbami gospodarczymi i organizacjami biznesowymi	2026–2030	PUP, Starostwo Powiatowe, izby gospodarcze; LGD, organizacje pozarządowe
Prowadzenie doradztwa biznesowego, prawnego i księgowego dla osób planujących rozpoczęcie działalności	2026–2030	Starostwo Powiatowe, izby gospodarcze, LGD, organizacje pozarządowe
Organizacja lokalnych targów pracy, giełd pracy i spotkań networkingowych	2026–2030	PUP, Starostwo Powiatowe izby gospodarcze, LGD, organizacje pozarządowe
Promowanie przedsiębiorczości akademickiej oraz start-upów młodzieżowych	2026–2030	PUP, Starostwo Powiatowe, izby gospodarcze, LGD, organizacje pozarządowe
Cel operacyjny 4		
Wzmocnienie zatrudnienia wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Współpraca PUP z PCPR i OPS w kierowaniu osób zagrożonych wykluczeniem społecznym do CIS, WTZ i organizacji pozarządowych	2026–2030	PCPR, OPS-y, PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy
Podejmowanie działań na rzecz utworzenia Zakładu Aktywności Zawodowej (ZAZ) w powiecie pleszewskim	2026–2030	PCPR, OPS-y, PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy
Realizacja programów zatrudnienia wspieranego dla osób z niepełnosprawnościami	2026–2030	PCPR, OPS-y, PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy
Tworzenie programów usamodzielniania zawodowego dla wychowanków pieczy zastępczej (PCPR + PUP)	2026–2030	PCPR, OPS, PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy
Integracja usług rynku pracy i usług społecznych – wspólne planowanie wsparcia i ścieżek aktywizacji	2026–2030	PCPR, OPS-y, PUP, organizacje pozarządowe, pracodawcy

5.4. Cel strategiczny IV

Integracja osób z niepełnosprawnościami

Cel strategiczny IV będzie realizowany przez następujące cele operacyjne:

1. Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami
2. Rehabilitacja społeczna i zwiększanie samodzielności
3. Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo specjalistyczne
4. Wsparcie systemu opieki instytucjonalnej

Cel operacyjny 1		
Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Wsparcie działań zwiększających szanse edukacyjne młodzieży	2026-2030	PCPR, szkoły, NGO, PUP
Działania umożliwiające dostęp do sprzętu komputerowego	2026-2030	PCPR, gminy
Wsparcie rozwoju WTZ, ŚDS, DPS	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, powiat, PFRON
Koordinacja współpracy instytucji i NGO	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, OPS-y, NGO
Cel operacyjny 2		
Rehabilitacja społeczna i zwiększanie samodzielności		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Pomoc w zakupie sprzętu rehabilitacyjnego, przedmiotów ortopedycznych	2026-2030	PCPR, PFRON
Umożliwienie udziału w turnusach rehabilitacyjnych, kulturze, sporcie i rekreacji	2026-2030	PCPR, PFRON
Nadzór merytoryczny i finansowy nad WTZ, dofinansowanie bieżącej działalności WTZ	2026–2030 (działanie ciągłe)	Powiat, PCPR, PFRON
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych	2026-2030	PCPR, gminy, PFRON
Dostosowania budynków użyteczności publicznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	2026-2030	Powiat, gminy, PFRON

Cel operacyjny 3		
Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo specjalistyczne		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Stałe poradnictwo prawne i społeczne	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, specjaliści
Pomoc psychologiczna dla osób z niepełnosprawnościami i ich rodzin	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, psychologowie
Cel operacyjny 4		
Wsparcie systemu opieki instytucjonalnej		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Wydawanie decyzji kierujących do DPS, PŚDS, Senior+	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, gminy
Nadzór merytoryczny i finansowy działalności nad DPS-ów	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, gminy
Nadzór merytoryczny i finansowy działalności PŚDS	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR

5.5. Cel strategiczny V

Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i przewlekle chorych

Cel strategiczny V będzie realizowany przez następujące cele operacyjne:

1. Profilaktyka zdrowotna i edukacja prozdrowotna
2. Aktywizacja seniorów i integracja międzypokoleniowa
3. Rozbudowa infrastruktury i systemu opieki dla osób starszych i schorowanych

Cel operacyjny 1		
Profilaktyka zdrowotna i edukacja prozdrowotna		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Prowadzenie działalności edukacyjnej i informacyjnej w zakresie chorób cywilizacyjnych i nowotworowych	2026–2030	Powiat, PCPR, DPS, NGO
Cel operacyjny 2		
Aktywizacja seniorów i integracja międzypokoleniowa		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Współpraca DPS-ów z dziećmi poprzez wydarzenia, wolontariat międzypokoleniowy	2026–2030	DPS, szkoły, NGO, przedszkola
Organizacja wydarzeń społecznych takich jak: wycieczki, spotkania naukowe i kulturalne	2026–2030 cyklicznie	Powiat, DPS, NGO, Kluby Seniora, Senior+
Wspieranie twórczości i aktywności artystycznej seniorów	2026–2030	DPS, domy kultury
Cel operacyjny 3		
Rozwój i wzmacnianie systemu opieki dla osób starszych i schorowanych		
Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Organizowanie wydarzeń integracyjnych takich jak festyny, wystawy, spotkania	2026–2030	DPS, PCPR, NGO
Podnoszenie standardów opieki w DPS-ach poprzez: szkolenia kadry, rozwój wsparcia aktywizująco-terapeutycznego	2026–2030	DPS, PCPR, Powiat Pleszewski,
Działania DPS na rzecz integracji ze środowiskiem lokalnym z uwzględnieniem współpracy w środowisku lokalnym	2026–2030	DPS, organizacje społeczne, przedszkola, szkoły

5.6. Cel strategiczny VI

Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej na rzecz rozwoju powiatu pleszewskiego

Cel strategiczny VI będzie realizowany w ramach zadań zamieszczonych w tabeli:

Zadania / Kierunki działań	Termin realizacji	Realizatorzy / Partnerzy
Zwiększenie uczestnictwa kadry w szkoleniach, warsztatach, kursach, seminariach i konferencjach	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, OPS-y, PUP, organizacje szkoleniowe, uczelnie wyższe
Organizacja szkoleń podnoszących kwalifikacje merytoryczne i interdyscyplinarne	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, OPS-y, firmy szkoleniowe
Szkolenia specjalistyczne nt: pracy z rodziną, interwencji kryzysowej, pracy z osobami z niepełnosprawnością, standardów ochrony małoletnich	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, OIK, organizacje eksperckie
Szkolenia z kompetencji miękkich tj. komunikacja, radzenie sobie ze stresem, przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, psychologowie, trenerzy
Udział kadry w konferencjach i seminariach regionalnych i ogólnopolskich	2026–2030 (działanie ciągłe) Zgodnie z harmonogramem wydarzeń	PCPR, OPS-y, organizacje branżowe,
Podnoszenie standardu pracy poprzez rozwój kompetencji kadry (superwizja)	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, certyfikowani superwizorzy
Szkolenia z nowych regulacji prawnych, standardów usług i narzędzi diagnostycznych	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, OPS, kancelarie prawne
Wymiana doświadczeń między jednostkami, wizyty studyjne, spotkania sieciujące	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, DPS-y, ŚDS-y, WTZ-y, OPS-y

Szkolenia z zakresu e-usług publicznych i systemów informatycznych	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, ePUAP, CRZL, dostawcy systemów
Warsztaty dobrostanu dotyczące higieny pracy i techniki relaksacyjnych	2026–2030 (działanie ciągłe)	PCPR, trenerzy

6. Monitoring i ewaluacja

Skuteczna realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata **2026–2030** wymaga systematycznego monitorowania oraz oceny osiągniętych rezultatów. Z tego względu niezbędne jest określenie jasnych, mierzalnych i możliwych do zweryfikowania wskaźników, które pozwolą ocenić postęp wdrażania działań w ramach poszczególnych celów strategicznych i operacyjnych.

Ewaluacja Strategii będzie prowadzona w sposób **okresowy i systematyczny**, co oznacza, że analiza realizacji działań oraz osiągnięcia wyznaczonych wskaźników będzie przeprowadzana **po zakończeniu każdego roku kalendarzowego**.

Rokroczne podsumowanie umożliwi ocenę skuteczności podejmowanych działań, a także szybkie reagowanie na ewentualne trudności, pojawiające się nowe potrzeby społeczne i zmiany w otoczeniu powiatu.

W procesie ewaluacji szczególną rolę odegrają **oczekiwane wskaźniki** (produktów i rezultatów), przypisane do każdego zadania i celu operacyjnego.

Wskaźniki te określają:

- **zakładane efekty ilościowe i jakościowe,**
- **oczekiwaną skalę oddziaływania działań,**
- **minimalne standardy, które powinny zostać osiągnięte,**
- **pożądany kierunek zmian w sferze społecznej, edukacyjnej, zdrowotnej i zawodowej.**

Uwzględnienie oczekiwanych wskaźników w procesie ewaluacji umożliwi ocenę nie tylko stopnia wykonania zadań, ale także **realnego wpływu** Strategii na poprawę sytuacji mieszkańców powiatu, w tym rodzin, dzieci, osób starszych, osób doświadczających przemocy, bezrobotnych, osób z niepełnosprawnościami i innych grup wymagających wsparcia.

Ewaluacja będzie opierać się na:

- danych statystycznych instytucji powiatowych PCPR, PUP, DPS-y, ŚDS-y, WTZ-ty, placówki edukacyjne, PCM, OPS-y,
- danych z systemów sprawozdawczych m.in. sprawozdania roczne PCPR,
- analizie jakościowej, w tym konsultacjach z realizatorami działań i partnerami społecznymi,
- porównaniu wartości bazowych i docelowych wskaźników.

Celem ewaluacji jest zapewnienie, aby Strategia była dokumentem „**żywym**”, reagującym na rzeczywiste potrzeby mieszkańców, a jednocześnie stanowiła fundament do planowania kolejnych działań i kierunków polityki społecznej powiatu.

6.1. Cel strategiczny I

Budowanie lokalnego systemu wsparcia poprzez prowadzenie interwencji kryzysowej wobec mieszkańców powiatu pleszewskiego

Realizacja celu będzie monitorowana na podstawie zestawu wskaźników określających skalę, jakość i efekty podejmowanych działań. Wskaźniki te umożliwią ocenę postępów, identyfikację zmian oraz weryfikację skuteczności zastosowanych rozwiązań.

Cel operacyjny 1

Podniesienie skuteczności działań interwencji kryzysowej

Wskaźniki

- liczba przeprowadzonych porad stacjonarnych
- liczba przeprowadzonych porad telefonicznych
- liczba przeprowadzonych porad online
- liczba wyjazdów interwencyjnych
- liczba przypadków dotyczących przemocy domowej
- liczba przypadków prób i myśli samobójczych (jeśli interwencja była konieczna)
- liczba przypadków związanych z katastrofami i kryzysami środowiskowymi w obszarze interwencji nagłej

Cel operacyjny 2

Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony i wsparcia osób doznających przemocy domowej

Wskaźniki

- liczba przeprowadzonych porad rodzinnych
- liczba przeprowadzonych porad psychologicznych
- liczba przeprowadzonych porad prawnych
- liczba przypadków dotyczących uzależnień i współuzależnień
- liczba przypadków dotyczących kryzysu osobistej straty, śmierci i żałoby
- liczba osób skierowanych do terapii / objętych wsparciem specjalistycznym

Cel operacyjny 3

Zintensyfikowanie działań profilaktycznych i edukacyjnych w obszarze przemocy domowej

Wskaźniki

- liczba zrealizowanych kampanii społecznych dotyczących przeciwdziałania przemocy
- liczba odbiorców kampanii (uczestników wydarzeń, odbiorców materiałów)
- liczba szkół i placówek objętych profilaktyką
- liczba przeprowadzonych prelekcji, warsztatów i szkoleń edukacyjnych
- liczba przeszkolonych nauczycieli, pedagogów, pracowników służb
- liczba zorganizowanych lokalnych debat, spotkań lub działań edukacyjnych dla społeczności
- liczba materiałów edukacyjnych przygotowanych i rozpowszechnionych

Cel operacyjny 4.

Zwiększenie skuteczności oddziaływania na osoby stosujące przemoc domową

Wskaźniki

- liczba osób skierowanych do programów korekcyjno-edukacyjnych
- liczba osób, które rozpoczęły program korekcyjno-edukacyjny
- liczba osób, które ukończyły program
- liczba konsultacji indywidualnych udzielanych osobom stosującym przemoc

- liczba osób objętych edukacją dotyczącą odpowiedzialności karnej i konsekwencji przemocy
- liczba osób korzystających z terapii uzależnień (w przypadku współwystępowania uzależnień)
- liczba interwencji podejmowanych wobec sprawców przemocy
- liczba rodzin objętych monitoringiem po zakończeniu programu
- liczba przypadków, w których odnotowano zaprzestanie stosowania przemocy po udziale w programie (wskaźnik jakościowy)

Cel operacyjny 5.

Usprawnienie współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie przeciwdziałania przemocy

Wskaźniki

- liczba przypadków dotyczących handlu ludźmi przy współpracy z: Policją, Strażą Graniczną, OPS-ami, PCPR)
- liczba przypadków dotyczących problemów wychowawczych (współpraca ze szkołami, Komendą Policji)
- liczba sporządzonych diagnoz kryzysów przekazanych do właściwych służb / instytucji

6.2. Cel strategiczny II

Zorganizowanie efektywnego systemu wsparcia nad rodziną i dzieckiem.

Realizacja celu będzie monitorowana na podstawie zestawu wskaźników określających skalę, jakość i efekty podejmowanych działań. Wskaźniki te umożliwią ocenę postępów, identyfikację zmian oraz weryfikację skuteczności zastosowanych rozwiązań.

Cel operacyjny 1

Doskonalenie systemu opieki nad dziećmi umieszczonymi w pieczy zastępczej

Wskaźniki

- liczba dzieci objętych pieczą zastępczą
- liczba porad, konsultacji, działań wspierających rodzinę zastępczą

Cel operacyjny 2

Promowanie rodzinnych form pieczy zastępczej

Wskaźniki

- liczba działań informacyjnych przeprowadzonych rocznie
- liczba przeszkolonych kandydatów
- liczba nowych rodzin zastępczych utworzonych w roku

Cel operacyjny 3

Wsparcie istniejących rodzin zastępczych

Wskaźniki

- liczba uczestników grup wsparcia
- liczba spotkań w ramach m.in. grup wsparcia, szkoleń i warsztatów

Cel operacyjny 4

Rozwijanie współpracy z rodziną naturalną

Wskaźniki

- liczba spotkań z rodzinami biologicznymi

Cel operacyjny 5

Wsparcie usamodzielnianych wychowanków pieczy

Wskaźniki

- liczba sporządzonych indywidualnych programów usamodzielniania
- liczba osób korzystających ze wsparcia mieszkaniowego

6.3. Cel strategiczny III

Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja lokalnego rynku pracy

Cel operacyjny 1

Zwiększenie zatrudnienia osób pozostających bez pracy

Wskaźniki

- liczba osób objętych aktywizacją zawodową
- procent osób, które podjęły zatrudnienie po zakończeniu programu
- liczba uczestników staży, prac interwencyjnych, robót publicznych
- liczba pracodawców współpracujących z PUP

Cel operacyjny 2

Dostosowanie kwalifikacji mieszkańców do potrzeb rynku pracy

Wskaźniki

- liczba osób uczestniczących w szkoleniach
- liczba kursów w zawodach deficytowych
- liczba wydanych certyfikatów / kwalifikacji
- liczba partnerstw edukacja–biznes

Cel operacyjny 3

Wspieranie przedsiębiorczości lokalnej i rozwoju lokalnego rynku pracy

Wskaźniki

- liczba dotacji przyznanych na rozpoczęcie działalności
- liczba nowych firm powstałych dzięki wsparciu
- liczba osób objętych doradztwem biznesowym
- liczba wydarzeń typu Targi/Giełdy pracy

Cel operacyjny 4

Wzmocnienie aktywizacji wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym

Wskaźniki

- liczba osób skierowanych do CIS/WTZ
- liczba osób uczestniczących w zatrudnieniu wspieranym
- liczba pracodawców zatrudniających osoby z niepełnosprawnościami
- wskaźnik usamodzielnienia zawodowego wychowanków

6.4. Cel strategiczny IV

Integracja osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 1

Aktywizacja zawodowa osób z niepełnosprawnościami

Wskaźniki

- liczba inicjatyw zwiększających szanse edukacyjne
- liczba osób objętych wsparciem w zakupie sprzętu komputerowego
- kwota dofinansowania przekazana WTZ-tom; ŚDS-om; DPS-om na działania aktywizacyjne
- liczba przedsięwzięć partnerskich

Cel operacyjny 2

Rehabilitacja społeczna i zwiększenie samodzielności

Wskaźniki

- liczba osób korzystających z dofinansowań PFRON,
- kwota dofinansowań przekazana na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej
- liczba budynków użyteczności publicznej dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny 3

Wsparcie psychologiczne, prawne i poradnictwo specjalistyczne

Wskaźniki:

- liczba porad prawnych,
- liczba godzin pomocy psychologicznej
- liczba rodzin objętych wsparciem

Cel operacyjny 4

Wsparcie systemu opieki instytucjonalnej

Wskaźniki

- liczba decyzji kierujących do DPS-ów, ŚDS-ów i Senior+
- procent wykorzystania miejsc w DPS-ach, ŚDS-ach, WTZ-tach
- liczba działań współpracy międzyinstytucjonalnej

6.5. Cel strategiczny V

Wzrost zakresu pomocy dla osób starszych i przewlekle chorych

Cel operacyjny 1

Profilaktyka zdrowotna i edukacja prozdrowotna

Wskaźniki

- liczba kampanii edukacyjnych
- liczba uczestników badań profilaktycznych

Cel operacyjny 2

Aktywizacja seniorów i integracja międzypokoleniowa

Wskaźniki

- liczba wydarzeń z udziałem seniorów
- liczba uczestników w Dziennych Domach Senior+
- liczba działań twórczych i artystycznych

Cel operacyjny 3

Rozwój i wzmacnianie systemu opieki dla osób starszych i schorowanych

Wskaźniki

- liczba wydarzeń integracyjnych
- liczba szkoleń dla kadr pomocy społecznej
- liczba działań aktywizująco-terapeutycznych
- liczba działań we współpracy ze środowiskiem lokalnym

6.6. Cel strategiczny VI

Rozwój i aktywizacja potencjału kadry służb pomocy społecznej

Wskaźniki

- liczba pracowników uczestniczących w szkoleniach
- liczba godzin szkoleniowych na pracownika
- liczba certyfikatów / ukończonych kursów
- liczba szkoleń wewnętrznych i superwizji

7. Źródła finansowania

Realizacja celów i działań zapisanych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2026–2030 będzie możliwa dzięki wykorzystaniu zróżnicowanych źródeł finansowania, zarówno publicznych, jak i pozabudżetowych. Zastosowanie kilku uzupełniających się strumieni finansowania pozwoli na elastyczne reagowanie na zmieniające się potrzeby mieszkańców, wzmacnianie potencjału instytucji oraz rozwijanie usług społecznych na wysokim poziomie.

Podstawowe źródła finansowania obejmują:

1. Budżet państwa

Środki finansowe przekazywane na realizację ustawowych zadań z zakresu:

- pomocy społecznej,
- wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej,
- polityki rodzinnej,
- ochrony zdrowia psychicznego,
- programów profilaktycznych i zdrowotnych,
- polityki senioralnej,
- rynku pracy i aktywizacji zawodowej.

2. Budżet Powiatu Pleszewskiego

Środki własne powiatu przeznaczane na:

- zadania własne PCPR,
- zadania z zakresu pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnościami,
- funkcjonowanie jednostek organizacyjnych powiatu,
- realizację programów i projektów społecznych,
- inwestycje infrastrukturalne w placówkach pomocy i opieki.

3. Budżety gmin powiatu pleszewskiego

Środki finansowe przekazywane na:

- środki na gminne programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii,
- finansowanie programów lokalnych związanych z pomocą społeczną,
- działania na rzecz rodziny, seniorów, osób z niepełnosprawnościami,
- rozwój usług opiekuńczych i środowiskowych.

4. Fundusze Unii Europejskiej

- **Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+)** – projekty aktywizacyjne, integracyjne, edukacyjne, profilaktyczne, zdrowotne,
- **Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR)** – inwestycje infrastrukturalne (np. Senior+, DPS, ŚDS, remonty, modernizacje),
- inne programy UE wspierające integrację społeczną, zdrowie publiczne, digitalizację i rozwój lokalny.

5. Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON)

Środki przeznaczone na:

realizację zadań ustawowych z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej.

Programy:

- „**Aktywny samorząd**” koncentruje się na likwidacji barier w życiu społecznym, zawodowym i w mobilności osób z niepełnosprawnościami poprzez dofinansowanie do

sprzętu, technologii, nauki jazdy, oprzyrządowania samochodu, wózków elektrycznych czy protez. Zajmuje się również wsparciem w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez dofinansowanie opieki nad osobą zależną.

– „**Samodzielność – Aktywność – Mobilność**” (SAM),

– „**Wyrównywanie różnic między regionami III**”;

6. Organizacje pozarządowe, partnerzy społeczni i lokalne inicjatywy

W tym:

- środki własne NGO realizujących zadania powiatu,
- wkład rzeczowy i osobowy partnerów społecznych,
- realizacja projektów w partnerstwach (np. Stowarzyszenie Centrum Rozwoju, Fundacja Animacja, WOPR, LGD, OSP).

7. Środki prywatne i sponsoring

- współpraca z przedsiębiorcami,
- wkłady w działania edukacyjne, kulturalne, sportowe i integracyjne,
- darowizny i sponsoring wydarzeń społecznych oraz działań wolontariackich.

8. Inne źródła finansowania

- granty ministerialne: **Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej, Ministerstwo Edukacji i Nauki; Ministerstwo Zdrowia, Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego**
- fundacje krajowe i międzynarodowe,
- programy rządowe m.in. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, Opieka wytchnieniowa, Senior+, Maluch+.

Tak szeroki zestaw źródeł finansowania pozwoli na stabilne, długofalowe oraz skuteczne wdrażanie działań przewidzianych w Strategii, a jednocześnie umożliwi ograniczenie obciążeń budżetowych poprzez aktywne pozyskiwanie środków zewnętrznych.

8. Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Pleszewskiego na lata 2026–2030 stanowi kompleksową i wielowymiarową odpowiedź na najważniejsze wyzwania społeczne zidentyfikowane w diagnozie społeczno-demograficznej powiatu.

Dokument powstał w oparciu o dane ilościowe i jakościowe obejmujące lata 2021–2025, analizy instytucji publicznych, lokalnych partnerów społecznych oraz w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i dokumenty strategiczne szczebla krajowego, regionalnego i powiatowego.

Diagnoza wskazała na szereg procesów i zjawisk, które kształtują sytuację społeczną mieszkańców: starzenie się populacji, ujemny przyrost naturalny, zróżnicowanie ekonomiczne, rosnące potrzeby zdrowotne, zwiększoną skalę problemów psychicznych, wyzwania w obszarze pieczy zastępczej, narastającą skalę przemocy domowej oraz konieczność podnoszenia jakości i dostępności usług społecznych.

Zidentyfikowano również silne strony powiatu – rozwiniętą infrastrukturę społeczną, aktywność instytucji kultury, funkcjonowanie licznych organizacji pozarządowych oraz szeroki zakres usług świadczonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie i podległe jednostki.

W odpowiedzi na potrzeby mieszkańców wyznaczono sześć celów strategicznych obejmujących kluczowe obszary polityki społecznej tj. **interwencję kryzysową i przeciwdziałanie przemocy, wsparcie rodziny i dziecka, integrację osób z niepełnosprawnościami, pomoc osobom starszym, rozwój rynku pracy oraz wzmocnienie potencjału kadry pomocy społecznej.**

Cele te zostały rozwinięte w zestaw szczegółowych celów operacyjnych oraz zadań, uwzględniających zarówno funkcjonujące rozwiązania, jak i działania niezbędne do dalszego rozwoju systemu wsparcia w powiecie.

Strategia kładzie nacisk na koordynację działań, wzmacnianie współpracy międzyinstytucjonalnej, rozwój usług środowiskowych, podnoszenie jakości pracy socjalnej oraz tworzenie warunków do aktywnego udziału mieszkańców i społeczności lokalnych w procesach społecznych. Przyjęty system wskaźników umożliwia regularny monitoring postępów, ocenę skuteczności podejmowanych działań oraz dostosowywanie form wsparcia do zmieniających się potrzeb.

Realizacja założeń Strategii będzie możliwa dzięki wykorzystaniu zasobów instytucjonalnych powiatu, zaangażowaniu partnerów lokalnych oraz pozyskiwaniu środków finansowych z budżetu państwa, budżetu powiatu, funduszy unijnych oraz innych dostępnych źródeł. Dokument stanowi trwałą podstawę do prowadzenia spójnej, celowej i odpowiedzialnej polityki społecznej, której nadrzędnym celem jest poprawa jakości życia wszystkich mieszkańców powiatu pleszewskiego.

Strategia utrwała dotychczasowe osiągnięcia lokalnego systemu wsparcia i wyznacza jasne kierunki dalszego rozwoju na lata 2026–2030, wpisując się w długofalową wizję powiatu jako miejsca bezpiecznego, przyjaznego, aktywnego i wrażliwego na potrzeby osób wymagających pomocy.